

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

A B O N A M E N T U L :
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 „ „ Magistrați } 350 Lei pe an
 „ „ Avocați }

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Str. G. Mărzescu 20
 C L U J

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul
 Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
 Directorul și proprietarul revistei

AL. ULVINIANU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

VIRGIL. I. MĂNESCU
 licențiat în drept și în filosofie
 adv. stagiar

S U M A R :

Lege pentru apărarea ordinii publice și Codul Penal Regele Carol II. *de Maxim Pop.* || Jurisprudențe Procedurale.
 Jurisprudențe Civile cu o notă *de I. Mănescu.* || Jurisprudențe Penale.
 || Jurisprudențe la diverse legi

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

A apărut:

Codul pașapoartelor și poliției de frontieră

*Migrațiuni controlul
străinilor*

cu jurisprudențe, trimiteri și adnotări

Romulus Orezeanu   **Nic. V. Mândru**
prim-președinte Trib. Arad   Jude-președinte Trib. Arad
Arad 1935

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate :

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia Turzii ;

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

Ordonanțe Ministeriale

(Ordine circulare, decizii și instrucții cu caracter juridic)

Apare lunar sub Direcția:
I. Mănescu, președinte la
Curtea de Apel Cluj.

Abonamentul 180 lei pe an
Un număr 40 lei.

Constantin Sudețeanu
Docent Universitar

Opinia publică

Analiza condițiilor și aspectelor ei. Cluj 1935

De acelaș autor

a apărut: **Durkheim și școala** sociologică franceză.

A APARUT:

Buletinul Legilor

care publică legile,
regulamentele și instrucțiunile la câteva zile dela publicarea lor oficială sub direcțiunea

D-lui I. MANESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Abonamentul . . . . . 700 lei anual
Pentru magistrați și avocați . . 500 „ „
Plătibil și în rate de minimum 50 lei

**Administrația la Curtea de
Apel Cluj**

E Cristoforeanu

Doctor în drept dela Roma. Avocat

Tratat
de
Drept Cambial
Vol. I.

A apărut

**Colecția de legii și
regulamente Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935**

a Consiliului legislativ.

Lepile pentru apărarea ordinii publice și Codul Penai Regele Carol II. 1)

Obiectul rândurilor de mai jos îl formează: Legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștii publice, din 19 Decembrie 1924, zisă și legea Mârzescu, completată cu adăugirile cuprinse în legea din 15 Noembrie 1927 și cu adăugirile și modificările cuprinse în legea din 22 Martie 1933, zisă și legea Mironescu; apoi, Legea pentru apărarea ordinii în Stat, din 7 Aprilie 1934; Legea pentru apărarea liniștii și creditului țării, din 2 Aprilie 1930 și în sfârșit dispozițiile corespunzătoare din Codul penal Regele Carol II, din 18 Martie 1936.

Evident că dintre nenumăratele probleme la care dă naștere aplicarea legilor amintite, vom spicui doar câteva, a căror discuțiune am crezut că va fi cu mai mult folos. Normele legale cele mai numeroase și în același timp și cele mai importante sunt cuprinse în legea liniștii publice și deci aceasta, care azi este încorporată în noul cod penal, va forma și obiectul principal al expunerii noastre.

Am spus „legea liniștii publice” căci, conform art. IV. al legii modificatoare din 1933, legea zisă Mârzescu, cu adăugirile din 1927 și împreună cu legea din 1933, zisă Mironescu, formează un tot unitar, o singură lege. Deci numai în mod impropriu se mai poate vorbi azi, într'un act de urmărire sau în corpul unei sentințe despre o „lege Mârzescu combinată cu legea Mironescu”. Într'un singur caz distincția este justificată, dar și obligatorie: când e vorba de infracțiuni săvârșite înainte de punerea în aplicare a legii modificatoare din 1933, a cărei dispoziții, fiind fără deosebire agravante, atât în privința incidentei penale cât și a pedepșelor stabilite, nu vor fi aplicate decât faptelor consumate după 22 Martie 1933. Inafară de acest caz, credem că nu este indicat să vorbim decât pur și simplu de legea liniștii publice.

Dar și acest termen, întrebuițat din ce în ce mai des în limbajul juridic, este doar o prescurtare a titlului oficios al legii, care, la rândul lui, este greșit din două puncte de vedere — și poate acestui fapt se datorește tendința de a-l înlocui cu numele inițiatorilor legii.

Întâiu, cuvintele: „pentru reprimarea unor noi infracțiuni” sunt ne la locul lor, pentru că toate legile penale au menirea de a reprimă infracțiuni, iar expresiunea „reprimare” este deplasată și pentru că expunerea de motive și cele două raporturi la Corpurile Legiuitoare, nu conțin a accentua caracterul și scopul preventiv al legii!

De altă parte, expresiunea: „unor noi infracțiuni”, a produs o mare confuzie atât în doctrină cât și în jurisprudență în chestiunea abrogărilor. Astfel, în urma acestei redacții,

s'a pus problema că art. 1 din lege, referitor la complot, abroga sau nu o parte sau chiar întreaga secțiune din codul penal roman, referitoare la asociația rauracatorilor (capitulul V. Secțiunea 1). Sau format nu mai puțin de trei sisteme, însă, dat fiind că cele patru articole sunt în cea mai strânsă legătură complectându-se reciproc, credem că singura soluție corectă este cea care consideră art. 213—216 abrogate total).

Prezența inoportună a expresiunii de mai sus, se explică prin schimbarea ce a intervenit în titulatura legii, în cursul elaborării ei. Într'adevăr, proiectul, în forma lui originală se numea: „Lege pentru respresiunea unor noi infracțiuni la ordinea publică” și față de această noțiune, cu mult mai largă, expresiunea de mai sus avea un sens.

Dar, făcând abstracție de desorientările produse, dintre cari am amintit numai una, a fost oare fericită modificarea titlului legii, titlu care trebuie să exprime obiectul principal, categoria de fapte pe care legea înțelege să le guverneze juridic? Credem că dimpotrivă, și iată de ce.

Denumirea de infracțiune contra liniștii publice a fost împrumutată din art. 213 și următorii din cod. pen. rom., respective, art. 265 c. p. fr. cari penalizează sub acest nume, asociația, adică complotul răufăcătorilor făcut în vederea săvârșirii de crime contra persoanelor sau a proprietăților; și dat fiind că legiuitorul francez din 1893, modificând numai conținutul acelor articole, n'a schimbat denumirea infracțiunii, pentru a nu produce o disarmonie în economia codului penal, legiuitorul român a găsit de datoria lui să păstreze și el această denumire, ba mai mult, să o extindă asupra unei legi speciale întregi, care incriminează fapte diverse și deosebit de grave și care, departe de a avea ca obiect principal numai turburarea liniștii publice, vizează chiar bazele organizării politice și sociale a țării.

De altă parte, orice infracțiune mai gravă produce, indirect, o neliniște publică, într'un cerc mai larg sau mai îngust, pentru că orice manifestare antisocială (constitue o amenințare a societății, a conviețuirii pașnice. Prin excepție, există câteva infracțiuni cari au ca obiect principal chiar liniștea publică: astfel, răspândirea de știri fictive alarmante prin viu graiu sau prin scris, așa cum este penalizat acest delict prin legea, bine intitulată: „Lege pentru apărarea liniștii și creditului Țării” din 2 Aprilie 1930, — da, aceasta este o adevărată infracțiune la liniștea publică; la fel și categoria de contravențiuni contra liniștii publice” (un pleonasm regretabil) prevăzută în noul cod penal, (Cartea III capit. III) după modelul codului ardelean. În schimb, a înglobat anarhismul, comunismul și terorismul, cele trei infracțiuni principale, incriminate prin legea comen-

1) Cele ce urmează, sunt dezvoltarea comunicării făcute la Cercul de studii juridice al Tribunalului Cluj, la 6 Martie 1936, sub titlul: *Legile pentru apărarea ordinii publice.*

2) În acest sens, cu o largă și temeinică motivare, D-nii I. Gr. Periețeanu și Alfred Fulga în *Legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștii publice, adnotată și comentată*, București, edit. „Curierul Judiciar”, 1932, p.29—32.

tată, în noțiunea de infracțiuni contra liniștii publice, înseamnă a face o confuzie între un efect secundar și obișnuit al celor mai multe infracțiuni și obiectul propriu zis al delictelor de mai sus și care este, dărâmarea instituțiilor fundamentale pe care se rezimă organizarea de Stat.

Dar, aruncând o privire asupra legilor străine similare, de după războiu, vom observa că toate, fără excepție, au adoptat o altă terminologie și anume în sensul celor susținute de noi. Amintim: Decretul lege din 1 Noiembrie 1920 despre „apărarea ordinii publice a Statului din Jugoslavia; legea din August 1920” pentru prevenirea revoluțiilor”, din Olanda; legea din 11 Ianuarie 1922 privind „Infracțiunile contra ordinii constituționale și a siguranței interne” din Elveția;

legea din 21 Iulie 1922 „pentru apărarea Republicii”, din Germania; legea din 29 Martie 1923, pentru apărarea Republicii” din Cehoslovacia; legea din 12 Februarie 1925 pentru apărarea ordinii de stat din Estonia³⁾.

Dar trecând peste aceste exemple, observăm că chiar la noi, legea din 1934 care, deși constituie o lege distinctă, sub raport formal, în realitate însă completează numai dispozițiile legii liniștii publice, — se intitulează mai corect: *Legea pentru apărarea ordinii în Stat.*

În sfârșit, chiar din textele legii lin. publ. rezultă clar că ea are menirea de a apăra *ordinea politică și socială a țării*, cu un cuvânt *ordinea publică*, în sensul larg al cuvântului. Acesta ar fi trebuit să fie titlul legii, pentru a servi ca un prim avertisment asupra importanței sale covârșitoare.

Pentru motivele de mai sus nu putem decât să regretăm menținerea și chiar lărgirea terminologiei de „infracțiune contra liniștii publice” în noul Cod penal Regele Carol II, unde formează un întreg titlu (VI) cu șase capitole compus la rândul lui din 36 de articole (315—351). Intr’adevăr, cercetând noile texte, întâmpinăm următoarele nedumeriri:

Asocierea care are de *obiect* pregătirea sau săvârșirea de crime sau delictе contra persoanelor sau a bunurilor, obține, în urma modificărilor introduse de Secțiunile juridice ale Senatului, denumirea de „asociațiune contra liniștii publice”. (art. 315). Ori această infracțiune, care este identică cu cea prevăzută în art. 1 din legea liniștii publice, — text care are menirea principală cum vom vedea, represiunea comploturilor anarhiste, deci, forma cea mai gravă a tendințelor de desagregare socială — este considerată ca lovind numai în liniștea publică (!) în timp ce diversele forme ale propagandei comuniste sau a altor mișcări extreme (art. 209) sunt încadrate, de altfel corect, în capitolul Crime și delictе contra siguranței interioare a Statului! Tot astfel se pune întrebarea că de ce numai acest delict al „*uneltirei* contra ordinii sociale” (art. 209) lovește în si-

guranta Statului, în timp ce delictul de „*violență* contra armôniti sociale” și care constă în săvârșirea de acte de violență contra persoanelor sau a bunurilor cu scopul de a manifesta prin aceasta ură contra unei clase sociale (art. 330), se consideră că interesează numai liniștea publică?

De altă parte, credem că se poate considera ca o eroare inserarea capitolului despre „crima și delictul de incursiune pe teritoriul țării” sub titlul de infracțiuni contra liniștii publice” deoarece nu putem concepe că venirea unei bande de peste hotare cu scopul de a comite crime și delictе contra persoanelor și a bunurilor, nu ar periclita siguranța interioară a Statului, și anume cel puțin în aceeași măsură în care o primejduește un cuvânt sau un gest iignitor la adresa națiunii române (art. 215 cpu.) sau a drapelului național (art. 216 cpu), ambele articole figurând în capitolul (II); Crime și delictе contra siguranței interioare a Statului!

Trebue să recunoaștem însă că nepreciziuni de genul celor semnalate mai sus erau aproape inevitabile având în vedere dificultățile tehnice ale inserării atâtor materii noi în codul penal, precum și deosebitele greutăți ale fixării unei noi terminologii românești în materie penală. De altă parte lipsurile de categoria celor menționate, deși îngreunează orientarea practică în noul cod, nu vor prejudicia cătuși de puțin asupra eficacității codului.

Să revenim însă la legea liniștii publice, a cărei dispoziții au fost inserate cu mici modificări și în noul cod penal.

Știm din cele spuse mai sus că această lege avea menirea să apere ordinea politică și socială a Țării. Se pune întrebarea că acestea din urmă nu erau oare suficient apărare prin dispozițiile vechilor coduri în vigoare?

Nu! Acestea s’au dovedit a fi insuficiente în fața unei criminalități colective cu totul specifice, care și-a făcut apariția ulterior votării codurilor noastre. Și întrădevăr, legile pe care le comentăm, fiind în funcțiune directă de anumite fenomene sociale, mai bine zis antisociale, nu vom putea pătrunde bine în economia lor intimă, fără a cunoaște, oricât de sumar, geneza lor...

Pe la 1885 începe mișcarea anarhistă. O serie de atentate, dintre cele mai grozave: se succed în scurt interval în Occidentul și Centrul Europei. O intervenție cât mai energică se impune, însă sistemul penal în vigoare s’a dovedit a fi inoperant: nepedepsind decât în mod excepțional și în anumite cazuri cu totul grave, actele preparatorii și complotul, nu se puteau stârpi nucleeele anarhiste și organele represive trebuiau să aștepte un început de de executare, sau, cum s’a concretizat aceasta într’o frază rămasă celebră: *que messieurs les assassins commencent*. Intervenind numai după acte de executare, era prea târziu, căci, cum spune documentata expunere de motive a legii lin. publ. din 1924, „prejudiciul social poate fi câteodată așa de mare, încât nu-l poate com-

³⁾ v. Dr. Paul Angyal, *Legea III. 1921, despre apărarea mai eficace a ordinii sociale și de Stat*, Budapesta, edit. Atheneum, 1928 p. 10—12.

pensa nici-o pedeapsă". În fața acestei primejdii se ridică dintro dată, printrun consens unanim și cu o solidaritate impresionantă, toate țările amenințate și — după ce la 1892 Institutul de Drept internațional din Geneva elaborează celebra clauză a atentatului —, în anii 1893—1894 apare în Centrul și Vestul Europei o întreagă legislație nouă, având aceeași menire: apărarea mai eficace a ordinii publice. Amintim însă numai una, care ne interesează mai de aproape, legea franceză din 18 Dec. 1893, care a servit apoi de model legii române din 1924 mai pe larg, expunerea de motive a legii din 19 Dec. 1924).

În schimb, statele din partea orientală a Europei: Ungaria, România, Grecia etc. ne având a suferi de loc, sau foarte puțin, de pe urma mișcării anarhiste, n'au participat la această legiferare. Însă după formidabila convulsie a războiului mondial, doctrina anarhistă și-a găsit posibilități de realizare în Rusia sub forma comunismului revoluționar și în fața acestei criminalități specifice — am spus criminalitate, pentru că însuși programul comunismului revoluționar prevede realizarea lui prin mijloace violente, antisociale — în fața acestei criminalități, țările din Orientul Europei s'au găsit, la rândul lor, complet desarmate. Începe, astfel a nouă mișcare legislativă pentru apărarea ordinii în Stat, mișcare în fruntea căreia se găsesc de astă dată țările din partea orientală a Europei: Jugoslavia legiferează la 1920, Ungaria la 1921, Cehoslovacia la 1923 și înfățișat România, la 1924. Întrădevar, o serie de atentate, cel dela Senat, dela Tatar Bunar, atentatele asupra căilor ferate etc. au impus și la noi necesitatea sancționării lor cât mai drastice. În această situație apare la 19 Decembrie 1924 legea liniștii publice zisă Mărzescu, având ca menire înfrângerea terorismului de orice natură și formă. Având însă ca bază legea franceză elaborată cu trei decenii în urmă, evident ca această lege n'a putut corespunde necesităților represive de după războiu. Astfel, cadrele prea strâmte ale art. 11 din lege — în parte și în urma interpretării lor respective din partea instanțelor judecătorești — au trebuit să fie lărgite, ceea ce s'a făcut prin legea din 15 Noembrie 1927, adăugându-se un al doilea, aliniat menționatului articol, aliniat care, întrucât noțiunea largă de *agitații periculoase pentru Siguranța Statului*, a devenit textul cel mai frecvent aplicat al legii liniștii publice.

Dar conform tradiției adânc înrădăcinată în legiferarea noastră, nici această modificare n'avea să rămână cea de pe urmă. La 22 Martie 1933, prin legea zisă Mironescu, intervine o nouă schimbare, foarte importantă, în cuprinsul legii lin. publ. Se adaugă 10 noi articole se completează textul art. 1. cu două aliniate noi și se modifică articolele 19 și 21.

Motivele cari au determinat aceste adausuri și modificări au fost numeroase. Înainte de toate, tendințele de desagregare socială, în loc de a diminua, sub imperiul legii din 1924 așa cum se separase, și-au găsit un teren priel-

nic de încolțire în criza economică și financiară luana proporții amenințatoare. Ceea ce le caracterizează în acest interval, adică până la 1933, este diversitatea aspectelor sub care s'au manifestat: muemnuri la rebeliune, devastări de clădiri publice, baricadări în diverse localuri, neexecutarea ordinilor autorităților, demonstrațiuni contra instanțelor judecătorești și înfățișat un număr mare de manifestațiuni de stradă, având aproape toate la bază lupta dintre diverse clase sociale și formând tot atâtea infracțiuni contra ordinii în Stat și cari, în lipsă de sancțiuni potrivite, au necesitat introducerea stării de asediu. Legea modificătoare zisă Mironescu nu este decât o oglindire fidelă a acestor turburări, cari au fost încriminate, la rând, în cele 10 articole.

Un alt motiv care a determinat modificarea din 1933 a fost — cităm textual din raportul legii la Cameră, făcut de un avocat, Dl I. Gr. Periețeanu: „necesitatea de a împiedeca de aici înainte șovăielile și indulgențele excesive ale Justiției noastre în aplicarea legii liniștii publice. „Rezultatul: art. devenit 33 care interzice judecătorului de a coborî sub jumătatea minimului pedepselor prevăzute în lege, în caz de aplicare de circumstanțe atenuante, limitare, înlăturată apoi de noul Cod penal. Cauza indulgențelor amintite rezidă, credem, în desinteresul vădit al judecătorilor — de ce n'am fi sinceri — față de Dreptul penal, desinterese, care la rândul lui e determinat prin faptul că reprimiunea penală ocaziona, la aparentă, mai puține probleme juridice decât Justiția civilă. În realitate, pledându-se în cursul debaterilor cu preferință în fapt, ele trec adesea neobservate. Dar chiar admisă această aparentă simplitate a Justiției penale, ea este și ar trebui să fie compensată prin importanța covârșitoare a funcțiunilor sale social-politică și educativă. Căci Judecătorul penal, spre deosebire de materia Dreptului civil, nu trebuie să facă numai un act de *dreptate individuală* ci trebuie să facă în același timp și un *act de justiție socială*, având menirea de a exercita prin pedeapsa pe care o aplică, o acțiune de intimidare și prevențiune colectivă astfel unul dintre motivele instituirii stării de asediu a fost tocmai deferirea prin consecința a infractorilor la ordinea publică, Justiției militare, care, deși judecă în baza și în cadrele aceluiași legi de *fond*, o face într'un alt spirit, dând importanța cuvenită și funcțiunilor sociale ale pedepsei.

Legea Mironescu avea menirea principală de a permite ridicarea stării de asediu — așa spune expunerea de motive. Care sunt însă, în afară de cele expuse mai sus, motivele pentru cari legea nu și-a ajuns această țintă, necesitând chiar în curând, o nouă legiferare? Acestea rezidă în bună parte în superficialitatea legiferărilor noastre: În loc de a se concentra în texte scurte, dar limpezi și cuprinzătoare, vizând însă și tendințele antisociale, pe care vrea să le reprime, legiuitorul nostru penal s'a mulțumit a încrimina doar *formele* de manifestare ale acestor tendințe. Ori aceste forme, evoluând continuu, legiuitorul, care nu a știut să edicteze

norme subsanțiale, este silit să facă nesfârșite adăugiri și modificări, pentru a ținea pas cu vremea.

Astfel, nici un an nu trecuse dela promulgarea legii zisă Mironescu, și la 7 Aprilie 1934 se votează „legea pentru apărarea ordinii în stat”. Momentul determinat a fost un dureros asasinat. Cauzele adevărate, tot o nouă formă de manifestare a acelorasi infracțiuni la ordinea publică a statului: terorismul în cadrele unor organizații politice și asociațiuni secrete. Legea are un caracter mixt, conținând, pe lângă încriminări penale, norme de drept administrativ, complectând legea electorală, edictând măsuri disciplinare etc. Asupra ei vom reveni mai la urmă.

În sfârșit la 2 Aprilie 1930 s'a votat adevărata lege a liniștii publice, având menirea de a apăra în acelas timp liniștea și creditul țării față de știrile tendentioase, cari sau dovedit a fi, uneori, extrem de păgubitoare.

Obiectul legilor înșirate fiind în general apărarea mai eficace a ordinii politice și sociale, adică a institutiunilor fundamentale pe care se reazimă statul nostru, în contra oricărei încercări de a răsturna aceasta ordine prin mijloace violente, adică oprite de legi — să vedem acum, care sunt mijloacele tehnico-juridice prin care și-a realizat legiuitorul tinta sa.

Principiul clasic, care guvernează dreptul penal, este că o tendință anti-socială nu poate fi pedepsită decât atunci când ea s'a materializat cel puțin printr'un început de executare a unei fapte sancționată penalmente. — criteriul tentativei. *Actele preparatorii*, adică pregătirea mijloacelor pentru săvârșirea unei infracțiuni și complotul, adică rezoluțiunea concentrată între mai multe persoane în vederea comiterii unei infracțiuni, se pedepsesc numai în mod excepțional ca infracțiuni suis generis atunci când prin ele înșile prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate. Astfel se pedepsește complotul urmat sau nu de acte preparatorii, când e făcut în vederea comiterii unor crime de înaltă trădare, art. 79 și 81 Codul penal român, art. 130, 131, și 148 din Codul penal ardelean sau, urmat fiind de acte preparatorii, de exemplu în cazul asociației de rău făcători din codul penal român (căci aceasta presupune o organizare și deci pregătire, art. 213 și urm. Cpr.) apoi complotul însoțit de acte preparatorii și alcătuit în vederea comiterii unui asasinat, (art. 288) incendiere (art. 428) sau plăsmuire de monete (art. 205) din codul penal ardelean.

Acest sistem al codurilor penale actuale a suferit prin art. 1 din leg. lin. publ., devenit art. 315 în noul cod penal o extensiune foarte importantă și anume în mai multe direcții:

Textul amintit încriminează *simpla asociație criminală* independent de durata ei, de numărul și antecedentele penale ale membrilor ei, înlăturând aceste condiții prevăzute în art. 213 și următoarele din Cpr. În al doilea rând, se penalizează chiar complotul nud lipsit de orice organizare — *înțelegerea* cum spune textul — și anume chiar atunci când ea are de obiect săvârșirea de orice crime (art. 213 cpr. prețindea

infracțiuni contra persoanelor sau proprietărilor⁴⁾ sau, după modificarea din 1933, chiar a unei singure crime când acesta tinde la răsturnarea în mod violent a ordinii sociale din România. Modificarea din urmă a fost necesară întrucât instanțele judecătorești din România au refuzat, după exemplul jurisprudenței franceze aplicarea textului original, identic cu cel din legea franceză, în cazul complotului făcut în vederea comiterii unei singure crime. Prin noul cod penal însă (art. 315), am revenit la sistemul legii franceze deci se pedepsește numai asociația constituită în vederea săvârșirii mai multor infracțiuni.

Expresia *simplă înțelegere*, adică de a prepara sau executa o crimă, menținută și în cp. unic a dat naștere la nedumeriri existând teama că se încriminează chiar o simplă discuțiune doctrinară. Conținutul ei însă a fost precizat de doctrină și jurisprudență în sensul declarațiilor Dlui Flandin, raportorul legii franceze din 1893 și anume: înțelegere în sensul legii înseamnă rezoluțiunea asupra mijloacelor propagandei prin fapte, cu alte cuvinte, înțelegerea consistă în *fixarea unui plan concret pentru pregătirea sau executarea de crime*. În mod gresit au susținut deci comentatorii și chiar raportorii legii noastre că articolul 1 pedepsește numai actele preparatorii; în realitate el pedepsește chiar complotul nud, *făcut în vederea pregătirii unei crime, deci a încriminat, în parte, chiar o fază numită de penalistul Roux: „faza oratorică a crimelor”⁵⁾. Am spus crime, căci, spre deosebire de noul cod penal (art. 315) leg. lin. publ. nu pedepsește complotul pentru săvârșirea de *delicte*. — Iar prin crime, în sensul stabilit în cursul desbaterilor parlamentare ar trebui să se înțeleagă tot ceea ce prin legile în vigoare e calificat crimă, o soluție care de sigur că ar duce la inechități cu ocazia aplicării legii în Ardeal, — dar asemenea inadvertente au fost înlăturate în sfârșit, măcar pentru viitor, prin realizarea mult așteptatei unificări a legislației penale.*

O extensiune importantă a suferit art. 1 prin legea modificatoare din 1933 care, prin articolul devenit 19, pedepsește chiar *propaganda* pentru crearea de nuclee sau asociațiuni cu scopul prevăzut de art. 1., fapte pentru care, în caz de recidivă, se va putea pronunța și măsura de siguranță a interdicțiunii de domiciliu, măsură care apare prima oară în legislația din vechiul regat. Noul cod penal a înlăturat acest articol, fapta încriminată prin el intrând în prevederile generale ale art. 317 care penalizează orice instigare referitoare la „asociațiunile contra liniștii publice. „Mai remarcăm sistemul cpr. care a restrâns pedepsirea complotului exclusiv la infracțiuni contra Statului, (Cartea II, Titlul I) adoptând în această privință sistemul franco-român.

Acestea, referitor la complot.

⁴⁾ Despre aceste diferențe vezi E. Garçon, *Cod. Penal. annoté*, Paris, 1901—1906, B. Sidrey libr. Tome. I. p. 637, No. 11, 12 și 14. 88p en rut

⁵⁾ v. Dr. Traian Pop, *Drept penal comparat*, vol. II. p. 673. În sensul aceleiași distincțiuni. E. Garçon, op. cit. p. 638. No. 24.

Acte preparatorii propriu zise, găsim incriminate în partea întâiu a alineatului 2 al art. 11, care pedepsește pe cel care întreprinde sau încearcă să întreprindă o acțiune împotriva factorilor constituționali, dar acest text nu constituie în fond o inovație — art. 173 din Cpr. abrogat prin articolul discutat, a avut un conținut aproape identic — și avea numai menirea de a unifica pedepsele privitoare la aceste acte preparatorii⁷⁾.

Acest al. conține însă atât în partea întâiu cât și în partea a doua, o altă dispoziție interesantă din punct de vedere juridic și care constă în asimilarea tentativei cu fapta consumată. Astfel, încercarea de a întreprinde o acțiune împotriva asezămintelor constituționale precum și încercarea de a face agitații periculoase sigurantei statului, sunt echivalente cu acțiunea, fapta desăvârșită.

Cazul întâi constituie, credem, o erezie iuridică, întrucât fapta principală, adică întreprinderea unei acțiuni contra factorilor constituționali fiind, cum am spus mai sus, ea însăși un act preparator, incriminat ca infracțiune sui generis, o tentativă la acest act este exclusă prin concepție deoarece prin orice început de executare, este consumată însăși infracțiunea incriminată. Greșeala a fost înlăturată prin dispozițiile clare ale noului cod penal care prin art. 208 incriminează pur și simplu *actele preparatorii* ale crimei de surpare a ordinii constituționale, prevăzută de art. 207.

Chestiunea se schimbă însă în cazul al doilea întrucât, agitațiile periculoase constituie o infracțiune de sine stătătoare care poate să izbutească, și nu. În acest caz, deși asimilarea tentativei cu fapta consumată se poate justifica prin tendința legii de a sugruma chiar în fașe orice mișcare periculoasă statului, totuși s'a dat, credem, o prea mare latitudine instanțelor judecătorești pentru măsurarea pedepsei și aceasta, cum am văzut, a regretat-o ulterior însuși legiuitorul.

În orice caz, în alineatul discutat, avem două infracțiuni distincte: 1. pregătirea unei acțiuni contra instituțiilor apărute de constituție și 2. agitațiile de orice natură, care ar putea da naștere unui pericol pentru siguranța statului. La teza II-a, mai generală, trebuie să recurgem deci numai atunci când nu sunt întrunite elementele tezei 1; de aceea credem că greșit este redactată o decizie a Casatiei, care, constatând că există o încercare de a acționa contra formei de guvernământ concludă că: „deci s'a încercat o agitație periculoasă Statului” (Cas. II. 8 No. 560—1931, în Jurisprudența Generală Nr. 33, p. 1219 din 1931); căci de aici ar rezulta că cele două părți ale alineatului 2, s'ar pretinde cumulativ, atunci când în realitate avem de a face cu două texte alternative, cuprinse într-o singură penalizare.

Noțiunea comodă de *agitații periculoase, siguranței statului*, se bucură de o largă aplicare în jurisprudență. Astfel, propaganda comunistă în diversele sale aspecte este de obicei re-

⁷⁾ v. Gr. Periețeanu și E. Fulga, op. cit.

primată cu aplicarea acestui text. Chiar asociațiile clandestine, înainte de legea 1934, se pedepseau tot cu aplicarea lui⁷⁾.

Noul cod penal a eliminat, pe drept cuvânt această noțiune mult prea laxă din legea lin. publ. Dispozițiile corespunzătoare se găsesc în ad. 209 p. 1. prin care se pedepsește faptul de a face propagandă pentru instalarea prin violență a dictaturii unei clase sociale asupra alteia și în general, pentru răsturnarea ordinii sociale existente în Stat, iar când se recurge la violente cu scopul de a produce teroare, teamă ori desordine publică cu scopul de a schimba ordinea economică sau socială din România, fapta intră în prevederile p. 3 al aceluiași art., constituind, în ambele cazuri, *delictul de uneltire contra ordinii sociale*.

În treacăt mai amintim că în urma modificării din 1933 sunt incriminate prin articolul devenit 17 toate actele pregătitoare în legătură cu fabricarea și răspândirea manifestelor incendiare. Acest articol al legii lin. publ. de altfel excesiv de sever, este singurul care n'are echivalent în noul cod penal, cu toate acestea credem că va trebui să-l reconsiderăm de abrogat, cu atât mai vârtos că el face trimitere la art. 1 și 2 din lege și și însușește pedeapsa prev. de art. 7, toate abrogate în virtutea art. 597 p. 9. Cpu.

Dat fiind caracterul eminentamente preventiv al legilor comentate, este firesc să găsim dispoziții derogatorii și în materia *participațiunii*.

Participare conform principiilor generale, nu poate exista decât la o infracțiune consumată sau cel mult la tentativa acesteia: este exclusă participarea la un act preparator sau la faza oratorică a infracțiunii. Dar când una dintre acestea este incriminată ca infracțiune sui generis? — cazul complotului incriminat de art. 1 leg. lin. publ. art. 315 Cpu. Chestiunea e delicată și a retinut puțin atenția penaliștilor, totuși, fără a putea insista aici, credem a nu greși sustinând că răspunsul trebuie să fie afirmativ, în orice caz, bine a făcut legiuitorul din 1924, urmat de cel din 1936, incriminând, tot ca infracțiuni de sine stătătoare, deci independente de principiile participațiunii, diversele moduri de colaborare la fapta prevăzută de art. 1.

Astfel prin art. 2 se pedepsește simpla *afiliere* la o asociație și simpla participare la o înțelegere din cele prevăzute de art. 1, deci o participare cu totul pasivă. (v. art. 316 Cpu).

Mai important e art. 3, care incriminează *provocarea* (în terminologia din Ardeal, adoptată și de noul Cod. Penal se spune instigare directă la infracțiunile din art. 1 prin dăruri, promisiuni abuz de putere etc., când provocarea n'a avut efect. Acest articol completează dispozițiile art. 47 Cpu, privitor la instigare conform căruia această provocare, zisă *calificată*, nu se pedepsea dacă rămânea fără rezul-

⁷⁾ v. bogata colecție de jurisprudență a Dlor Const. S. Rătescu și N. Pavelescu, în vol. *Legi speciale penale adnotate*. București, 1935, sub art. 11, leg. lin. p. 635—672.

tat⁸⁾; în același timp se introduce și o condiție nouă: se cere ca provocarea să fie *directă*, adică să fie un îndemn precis și nemijlocit pentru săvârșirea vreunei anumite infracțiuni din cele prevăzute de art. 1. și 2., căci numai la acestea se referă art. 3. Dar dacă provocarea și-a produs efectul? Legea tace și deci va intra în vigoare dreptul comun din diferitele ținuturi art. 47, al. III. cpr. și art. 69 p. 2 și art. 71. Cpa. incriminarea din art. 3. formând o infracțiune sui generis care nu atinge regulile participatiei. Față de art. 69, pct. 2 din Cpa. articolul discutat derogă prin pedepsirea instigării neurmata de rezultat și prin enumerarea limitativă a mijloacelor instigării, spre deosebire de condiția imediatității, care este pretinsă pe cale de interpretare și în cazul instigării în general.

Noul cod penal a incriminat în articolul corespunzător (317), instigarea în general la delictul de mai sus *prin orice mijloace* fie că e urmată sau nu de rezultat, fără însă a omite și incriminările speciale ale art. 2. (v. mai sus), 4 (instruirea în mânărea armelor în vederea săvârșirii de infracțiuni) și art. 5 (procurarea de instrumente și găzduirea complotiștilor) din leg. lui publ., devenite, fără modificări, art. 316, 318 și 319 Cpr.

În legătură directă cu art. 3 sunt articolii 7 și 8, foarte des aplicați în practică și cari penalizează *provocarea simplă*, adică cea care se realizează fără mijloacele mai grave cum sunt darurile, amenințările, abuzuri de autoritate, etc., ale provocării calificate, în schimb se produc pe calea *publicității*, — prin discursuri, cuvântări sau prin mijlocirea presei. Spre deosebire de art. 3., această provocare se referă la *orice faptă* calificată crimă sau delict și se pedepsește diferit, fie că e urmată sau nu de rezultat. Articolii amintiți, 7 și 8, nu constituie o inovație în nici una din legiuri, în schimb au un caracter de unificare, abrogând, deși formează infracțiuni de sine stătătoare, dispozițiile generale din al. 2 și 4, 5 din art. 47 Cpr.⁹⁾ și în întregime art. 171 Cpm. cu continut aproape identic, doar cu pedeapsă diferită. abrogare asupra căreia jurisprudența oscilează mult cu toată dispoziția expresă a articolului final al legii lui publ., care abrogă toate dispozițiile contrare în vigoare.

Lămuriri reclamă două dintre elementele acestei *instigări publice*, cum o numeste noul cod în art. corespunzător, 327, care sintetizează faptele prevăzute de art. 7 și 8 din l. l. p. înlăturând enumerarea mijloacelor de comitere.

1. Provocarea trebuie să fie *directă* (condiție prevăzută și în art. corespunzător din Cpa., art. 327, precum și în partea generală a

⁸⁾ v. V. V. Pella, în raportul legii din 1924, la Camera redat în extenso de Dnii Const. S. Rătescu și N. Pavlescu, op. cit. p. 561—597.

⁹⁾ În acest sens: T. G. Tănăsescu în *Micul Parchet și legea liniștei publice*, Cluj, 1925, No. 228. G. Periețeanu și A. Fulga, op. cit. pag. 125. Contrar V. Dongoroz și I. Tanoviceanu, *Tratat de Drept și Procedură Penală*, edit. II. vol. II., Buc. 1925, edit. Curierul Judiciar, No. 1329—6.

acestui, art. 180 al. II. privitor la instigare în general) adică, să nu rezulte dintr'o aluzie sau pe cale de interpretare, ci să fie un îndemn precis la săvârșirea unei anumite infracțiuni și acest îndemn să fie sau să poată fi factorul deciziv pentru săvârșirea acelei infracțiuni.

2. Condiția *publicității* este diferită în art. 7 și 8. În primul rând, discursurile, cuvântările etc., trebuie să aibă loc în *public*, adică în fata a mai multor persoane, independent că locul e public sau nu. Dimpotrivă, în cazul art. 8 noțiunea publicității este mai largă fiind suficient ca imprimatul să ajungă într'un *loc public*, adică accesibil ori cui, chiar fără a se fi constatat prezența publicului¹⁰⁾. Astfel o sentință a Tribunalului Satu-Mare S. II. a găsit împlinită condiția publicității cerută de art. 8. prin prezentarea și tipărirea de manuscrise într'o tipografeii, care, spune motivarea, fiind un vad comercial e accesibil tuturor (Sent. pen. 1962—1929, în Jurisprudența Generală, 1929, p. 65 I.). Speta aceasta a fost apoi penalizată expres prin legea din 1933, prin art. devenit 17. În schimb Curtea de Casație a refuzat caracterul publicității cerut de art. 7. în cazul unui discurs ținut într'o casă privată, de față fiind numai patru persoane. (Cas. II. Dec. p.2916/1926. în Jurispr. Gen. 1926, p.1169). Art. 327 cpu. a înlocuit cele două forme ale publicității, cu un element unic, dar neprecis: instigarea să se adreseze *publicului!*

Mai amintim că conform legilor noastre penale provocatorul nu răspunde pentru *excessus auctoris*, spre deosebire de alte legiuri, ca de exemplu cea din Ungaria unde el răspunde și de fapta or cât de gravă comisă de instigat, răspundere numită de doctrină, *lavina-ră*¹¹⁾.

Art. 9 și 10 penalizează, tot ca infracțiune sui generis două provocări indirecte și anume: art. 9 cea prin laudarea infractorilor sau a infracțiunilor, abrogând articolul 181 Cpr. în parte și abrogând art. 174 Cpa. în total (vezi art. 328 cpu.) iar art. 10 incriminează purtarea de insigne etc. proprii pentru ațâțare la rebeliune, dezordine. Conținutul acestui din urmă articol a fost considerabil lărgit prin legea zisă Mironescu, prin art. devenit 27 precum și prin art. 4. pct. a. din legea pentru apărarea ordinii în Stat. (V. art. 323 cpu.).

În ce privește a doua categorie de participatie și anume, *complicitatea* (stricto sensu) amintim doar atât că în toate cazurile, fie că este incriminată ca infracțiune independentă, ca d. e. în cazul art. 4 și 5, fie ca participatie, cazul aliniatului 4, art. 11: întodeauna pedeapsa complicelui este asimilată în l. l. p. cu cea a autorului spre deosebire de cpu., unde această echivalare s'a menținut numai la incriminările sui generis din art. 318 și 319.

În sfârșit mai menționăm încă inovația pe care o reprezintă art. 14 din l. l. p. atât față de

¹⁰⁾ Dl. V. Dongoroz în Tanoviceanu, op. cit. vol. II. No. 1325—8.

¹¹⁾ Dr. Angyal Paul, op. cit. p. 65—66.

cpr. cât și față de cpa. reglementând, pentru prima oară, una din formele *complicității co-respective* și anume cea care rezultă din participarea intenționată la o mulțime agitată sub impulsul căreia se comite o infracțiune. Legiuitorul din 1924 însă, inspirându-se greșit din codul penal italian, spaniol, etc. a formulat cu totul greșit art. 14, pedepsind pe toți cei cari au manifestat voluntar în mijlocul unei mulțimi tumultuoase, în sânul căreia s'a comis o infracțiune. Dispoziția este nu numai greșită, dar și periculoasă căci, cum spune D-l Dongoroz, recunoscându-se că infracțiunea n'a fost săvârșită de mulțimea însăși, se pedepsesc totuși toți manifestanții voluntari¹³⁾. Dacă însă ulterior condamnării acestora, se descoperă autorii adevărați, tot conform art. 14 al. II. devin nepedepsibili toți ceilalți comanifestanți, cari, poate au fost deja condamnați între timp la o pedeapsă, care devine, ulterior, fără temei legal și juridic. Față de această poartă deschisă hazardului, credem că instanțele trebuie să aplice acest text, în cazurile rare, care s'ar mai putea ivi, cu o extremă prudență. Cu deosebire mulțumire înregistrăm soluțiunea corectă și juridică pe care a primit-o acest caz de participatie imperfectă în cadrele art. 331 (al. II și IV) din cpa. conform căruia autorii, instigatorii și complicitii cunoscuți se pedepsesc conf. dreptului comun, iar cei cari au făcut parte din mulțimea agitată, sunt supuși, *independent de descoperirea autorilor* infracțiunii, la pedeapsa unui delict sui generis (art. 331, al. II și IV).

Rezumând acum atitudinea legislatorului din 1924 în pedepsirea diferitelor faze ale infracțiunilor (acte preparatorii, tentativa) precum și cea în penalizarea participatiei, observăm o linie de conduită bine stabilită și care consistă în adoptarea integrală a *teoriilor supedepsind* actele preparatorii și tentative la fel cu infracțiunea consumată, pe participanți la fel cu autorii, legiuitorul din 1924, urmat în parte și de cel din 1936 s'a încadrat perfect, prin aceste inovații, în evoluția generală a Dreptului penal, care tinde să pedepsească din ce în ce mai puțin fapta și din ce în ce mai mult impulsivitatea criminală oricum s'ar manifesta ea. Astfel se explică și caracterul prin excelență preventiv al legilor discutate. Ori un corolar al eficacității preventive este promptitudinea sancțiunilor și pentru acest motiv s'a extins procedura Micului Parchet pe tot teritoriul țării, în privința infracțiunilor prevăzute de legea liniștii publice (art. 30 al acestei legi) și de Legea pentru apărarea ordinii în Stat din 1934 (art. 17).

Această extindere a procedurii Micului Parchet a dat însă naștere la mai multe probleme.

Cea lintăiu privește competența teritorială, adică se pune întrebarea că în cazul aplicării legilor amintite, au rămas sau nu în vigoare prevederile din art. 1 al legii din 13 Aprilie 1913

care restrânge aplicarea ei la orașe reședințe de județ?

Răspunsul credem că este negativ, pentru următoarele motive. Art. 30 din leg. lin. publ. vorbește numai de *procedura* legii Micului Parchet, și nu de legea întregă, precizând în schimb că extinderea ei o face pe *întreg teritoriul țării*, deci implicit a omis restricțiunile din art. 1. Că această a fost intenția legiuitorului, rezultă de acolo că atunci când a vrut să mențină acele restricțiuni a prevăzut, ca de ex. în cazul Legii speculei din 17 Iunie 1923, în mod expres că procedura accelerată se va aplica nu mai infracțiunilor săvârșite în locurile arătate în art. 1 al leg. Micului Parchet. (art. 27) Dimpotrivă, Legea infracțiunilor neintenționate ale funcționarilor c. f. r. din 8 Iulie 1924 și care mai cu grijă redactată, enumeră articoliile aplicabile din legea din 1913, — omite clar art. 1. La fel și art. 46 din Legea chiriilor din 1924 dispune expres că delictul prevăzut de acel articol se va judeca după legea flagrantelor delictive și atunci când s'a comis în orașe neresedinite, comune rurale etc.¹⁴⁾. De altfel, chiar debaterile parlamentare s'au pronunțat în sensul tezei noastre, care se bazează și pe un argument de rațiune și anume: toate infracțiunile prevăzute în cele două legi principale pe care le comentăm, fiind cel puțin de competența Tribunalului, a dispărut motivul care a dat naștere la restricțiunile din art. 1 și anume temerea de prelungire excesivă a arestului inculpatului, necesită prin retrimiteră lui eventuală din partea Parchetului la o Judecătorie din provincie, pentru competență judecare.

Față de extensiunea pe care a suferit-o această procedură sumară prin Codul de Procedură Penală Regele Carol II, care permite aplicarea ei la toate delicturile flagrante de drept comun, săvârșite de majori și pedepsite cu închisoare corecțională, de maximum 3 ani, legiuitorul din 19 Martie 1936 a găsit de necesar să revină la sistemul restricțiunilor teritoriale art. 1 din legea din 13 Aprilie 1913 prevăzând aplicarea ei la infracțiuni comise în orașe reședințe, bălciurile, gările lor, cu excepția delicturilor comise în vehicule publice, pe orice teritoriu și cari de asemenea au devenit susceptibile de procedura sumară prevăzută de art. 226 dpu.

A doua chestiune este aceea dacă în Ardeal noțiunea de flagrant delict va fi cea definită de art. 40 din proced. pen. rom., sau cea mai restrânsă, dar și mai precisă din art. 142 din proced. pen. ard.? Doctrina sustine ipoteza din urmă¹⁴⁾ însă credem că toate argumentele invocate cad în fața dispoziției din art. 315 din legea pentru unificarea organizării judecătorești din Aprilie 1925 și care extinde pe întreg teritoriul țării proced. pen. rom. cu privire, între altele, la atribuțiunile Ministerului public. Ori a restrânge în Ardeal atribuțiunile procurorului

¹³⁾ In acest sens: T. G. Tănăsescu, op. cit. pp. 55—56, 64, 100 și 110.

¹⁴⁾ v. Tănăsescu, op. cit. p. 49—50 și Gr. Periețeanu și E. Fulga, op. cit. p. 313.

¹²⁾ In Tanoviceanu, op. cit. vol. II. No. 1449—1

la cadrele restrânse ale art. 142 din proc. pen. ard. înseamnă a face o interpretare care calcă în mod evident atât dispozițiile exprese cât și intenția de unificare a legii. Iată de ce ne raliăm părerii D-lor Ștefan Ladav și Alexandru Pop¹⁵⁾, traducătorii proced. pen. maghiare, că art. 142 aste azi abrogat total, deci și privitor la atribuțiunile procurorului în cazul crimelor flagrante.

Mai amintim o chestiune care a produs discuții la instanțele judecătorești din Ardeal și anume, care va fi situația unui inculpat care s'a făcut vinovat de o infracțiune la leg. lin. publ. și în același timp a comis și un delict conex de drept comun și deci exceptat procedurii micului parchet?

Nu putem decât să acceptăm motivele Deciziei Tribunalului din Cluj și anume, că „atribuțiunile excepționale ale Parchetului, în cazul legii Micului Parchet, nu pot fi extinse și asupra unei infracțiuni de drept comun, deci peste limitele legii, dat fiind că în materie penală interpretările fiind de strict drept și numai un organ de cercetare cu atribuțiuni generale își poate proroga competența și asupra altor fapte penale, când acestea sunt conexe și nu invers. (Trib. Cluj, S. II. sent. p. No. 1303—1933, nepublicată.) De altfel în acest sens se pronunțase și Tribunalul Ilfov în anul 1922. (Trib. com. Ilfov II. s. din 5. X. 1922 în Tănăsescu, op. cit. p. 15). Aceeași soluție credem că va trebui adoptată și sub imperiul nouilor coduri și aceasta prin analogie cu art. 31 p.p.u. care dispune că atunci când dintre infracțiunile conexe unele aparțin competenței instanțelor judecătorești ordinare, iar altele unei jurisdicțiuni speciale, judecarea tuturor infracțiunilor aparține jurisdicțiilor ordinare.

Asupra legii pentru apărarea ordinii în Stat din 1934, avem numai puțin de insistat, pentru că ea conține puține norme de Drept penal pur. Disolvarea grupărilor politice teroriste (art. 1—3) fiind un act de guvernământ, nu ne interesează aici. Constatarea calității de membru al unei grupări dizolvate, fapt care poate atrage, prin sine însuși, suspendarea sau chiar destituirea, când persoana respectivă a ocupat funcțiune retribuită de Stat, iudet sau comuna (art. 6) — a fost dată, pentru garanții de imparțialitate, tot în competența Tribunalului, prevăzându-se în acest scop o procedură sumară în camera de consiliu, cu recurs suspensiv la Curtea de Apel, etc. (art. 7). E de menționat în legătură cu articolul citat, o dispoziție analogă cu cea din legea alarmei din 1930 și anume că Tribunalul, respective Ministerul public, nu se pot sesiza decât exclusiv în baza ordinului scris al Ministerului de Justiție (art. 7, al. II). Se pune însă problema că procedura specială prevăzută de art. 7 se referă numai la luarea măsurilor disciplinare prevăzute de art. 6 sau și la celelalte dispoziții ale capitolului I al legii, devenind astfel o chestiune prejudicială generală urmării infracțiunilor prevăzute de această lege?

¹⁵⁾ Dr. A. Pop și Dr. Șt. Ladav: *Legea XXXIII din 1896, despre Procedura Penală*, Cluj, 19255, p. 82.

În favoarea tezei dintâi pledează faptul că art. 7 urmează imediat dispozițiilor din art. 6 și aceasta din urmă este singurul din lege, care face trimitere la procedura prevăzută de art. 7. Comisia Consultativă a Ministerului de Justiție s'a pronunțat însă, prin avizul ei din 9 Noembrie 1934¹⁶⁾ în sens contrar și anume că această procedură ar trebui îndeplinită în toate cazurile înainte de deschiderea acțiunii publice, motivând cu caracterul eminent politic al legii de unde rezultă că urmărirea și arestările în mase, la care ar putea da naștere aplicarea neconditionată a legii, ar putea fi adesea inoportună și vexatorie.

Noi credem că trebuie să distingem după cum infracțiunile prevăzute de art. 4 — căci numai despre acestea poate fi vorba, — sunt sau nu în strânsă legătură cu constatarea calității de membru al unei grupări dizolvate. Astfel credem că procedura prealabilă a art. 7 va fi necesară pentru a pune în mișcare acțiunea publică pentru faptul prevăzut de art. 4 p. b), și anume, ținerea de adunări și orice acțiune politică a membrilor grupărilor dizolvate. Contrar, pentru urmărirea infracțiunilor prevăzute de celelalte trei aliniate ale aceluiași articol, și anume: purtarea de uniforme, embleme etc. de grupările dizolvate, (al. a) adunarea de fonduri în favoarea lor (al. c) și găzduirea infractorilor la primele trei aliniate (al. d) nefiind în legătură necesară cu calitatea de membru a grupării, credem că urmărirea lor se poate face fără autorizație Ministerului de Justiție și fără constatarea prealabilă a calității ca membru al grupării dizolvate. Un argument favorabil tezei de mai sus îl constituie art. 323 și 324 din c.p.u. care de asemenea pedepsesc, abrogând al. a) al art. 4 din leg. pentru apărarea ordinii în Stat, purtarea de embleme, steaguri etc. interzise sau nenumărate, fără nici-o autorizare sau altă procedură prealabilă.

Revenind la legea din 1934, observăm că aceasta, după ce incriminează în cap. I, orice activitate în favoarea grupărilor dizolvate de fapt, în cap. II penalizează asociațiile clandestine interzise de drept.

Astfel art. 13, după ce definește societățile secrete, spune: „participarea la asemenea asociațiuni constituie delictul cu același nume... apoi, art. 14: „Este considerat că participă la asemenea asociațiuni și pedesit ca atare, cel care înființează, conduce, asistă, recrutează membrii pentru o astfel de societate” etc. Se pune încă întrebarea că enumerarea de mai sus, constituie oare simple modalități de participare? Nu, pentru că în cadrele aceluiași art. sunt prevăzute trei pedense diferite pentru acestea. S'ar părea atunci că legiuitorul ar fi creiat noi categorii de participare, necunoscute până acum? Răspunsul însă este tot negativ, întrucât fanta principală, adică formarea de societăți secrete, nu este sancționată ca atare ci este pedesită tot în cadrele art. 14 sub titlul de participare la o asemenea societate” cea-

¹⁶⁾ Publicată în C. Rătescu și N. Pavelescu, op. cit. p. 721.

ce, evident că constituie o antinomie juridică. Față de aceste erori de redactare, credem că singura soluțiune ce se impune este aceea de a considera incriminările din art. 14 tot ca infracțiuni sui generis, cari n'au nimic de a face cu regulile participăției — chit că vor trebui să fie aplicate sub titlul de delictul „participării la o asociație secretă”.

În ce privește conflictul legii din 1934 cu noul cod penal menționăm că în regulă generală, spre deosebire de legea linistei publice, care credem că va fi abrogată total, legea pentru apărarea ordinii în Stat, rămâne în vigoare în virtutea art. 597 p. 9. cpu, prin care se declară abrogate numai „acele dispoziții din legile speciale care sunt în contradicție cu actualul cod.” Astfel vor rămâne în vigoare toate dispozițiile capitolului I în legătură cu grupările politice dizolvate sau de dizolvat, cu singura excepțiune, deja menționată, a al. a), al art. 4, abrogat prin art. 323 și 324 cpr. De asemenea va rămâne în vigoare întreg capitolul II al legii, referitor la asociațiile clandestine; atunci însă, când acestea s'au constituit cu scopul de a răsturna ordinea socială în România, membrii lor se vor face pasibili de sancțiunile art. 209 p. 2. cpu.

Nu putem încheia însă aceste reflexiuni, fără a spune, măcar două cuvinte asupra naturii infracțiunilor prevăzute de legile pe care le comentăm — chestiune asupra căreia se discută așa demult și așa de tendentios în ultimul timp.

Întrebarea este că aceste infracțiuni, lovind în așezarea politică a țării, nu sunt ele oare, infracțiuni politice? Apoi, fiind adesea săvârșite pe calea tiparului, nu constituie ele oare infracțiuni de presă, atrăgând competența Juriului, înlăturând arestul preventiv și regimul pedeselor de drept comun (în cazul întâiu)?

Problema dintâiu prezintă mai putine dificultăți, datorită al. III al art. 28 al legii lin. publ. care dispune că „în nici un caz nu pot fi considerate ca infracțiuni politice delictele prevăzute de aceasta lege, și cari s'au executat sau încercat sau pregătit a fi executate prin mijloace teroriste”.

Ori, Constituția nedefinind întru nimic noțiunea *delictului politic*, liber este legiuitorul ordinar să o facă el și cu atât mai vârtos să procedeze pe cale eliminătoare, hotărînd care anume infracțiuni le consideră că nu sunt de natură politică, și mai cu seamă este îndreptătit procedeu legiuitorului atunci când în criteriul enunțat se oglindește concepția devenită clasică, din celebra clauză a atentatului, elaborată de Institutul de Drept internațional din Geneva (1892). Noțiunea de *mijloace teroriste*, a fost, la rândul ei, precizată prin importata Decizie No. 6341—1930 al Sect. II a Casăției noastre publicată mai întâiu în Jurisprudența Generală, pr. 7. 1531 p. 207), care a stabilit, de acord cu lucrările pregătitoare ale legii din 1924, că prin mijloace teroriste se înțelege nu numai actele de violență materială, ci orice mijloc de natură de a răspândi spaima, frica, teroarea și ura în vederea săvârșirii infracțiu-

nilor prevăzute de legea lin. publ. precum și acele mijloace, cari tind la încurajarea, aprobarea sau laudarea acestora”. Această definiție a fost apoi adoptată și de instanțele inferioare. Ori, infracțiunile prevăzute în legile comentate se realizează aproape fără excepție prin mijloace teroriste și ca atare sunt sustrate domeniului delictelor politice. În orice caz, comunismul, revolutionar, al cărui program înusă, astfel cum a fost el alcătuit la Moscova, prevede realizarea lui prin mijloace violente, teroriste, sub orice aspect s'ar manifesta el, este și rămâne o infracțiune de drept comun, și aceasta chiar și sub imperiul noului cod penal, care refuză caracterul politic infracțiunilor cari au de scop schimbarea bazelor oricărei organizații sociale, fie numai schimbarea bazelor organizației sociale a României (art. 27 al III l. cpu.).

Dar atunci când promotorii terorismului de stînga sau de dreapta recurg la calea presei pentru a realiza aceleași perturbațiuni sociale pot fi ei oare, prin acest simplu fapt, să fie sustrasi instanțelor și regimului de drept comun?

Casăția noastră, în tendința ei constantă de a sustrage competenței juraților infracțiunile care vizează organizația socială a României, tot prin decizia amintită mai sus, preiuită de laudarea prin răspândire de manifestare a atentatului ziaristului Beza contra subsecretarului de Stat, de atunci, DI Angelescu, — răspunde negativ, întemeindu-se însă tot pe noțiunea terorismului și anume, considerând manifestul incendiar că un mijloc terorist și stabilind caracterul de infracțiune de drept comun, în baza art. 28 din leg. lin. publ. Această confundare a noțiunilor *delictului politic* și cea a *delictului de presă*, este viu criticată, și pe drept cuvânt, din partea distinsului nostru penalist, DI Vintila Dongoroz, în paginile revistei Jurisprudența Generală, (Nr. 7 din 1531 spec. 250 p. 207) căci, dacă e adevărat că majoritatea infracțiunilor de presă sunt infracțiuni politice aceasta nu înseamnă că infracțiunile de presă sunt un gen infracțiuni politice, cum susține greșit și Tanoviceanu¹⁷⁾ Totuși, spre deosebire de DI Dongoroz, credem că, în fond Decizia Casăției nu contravine dispozițiilor Constituționale, așa cum susține distinsul nostru penalist, și iată de ce.

Art. 26 din Constituție enumeră trei categorii de infracțiuni comisibile prin presă și pe care înțelege să le sustragă competenței Curtilor cu Jurați, între cari, sub punctul b. îndemnurile directe la omor și rebeliune, când n'au fost urmate de execuțiune. De aici DI Dongoroz conchide ca absolut toate celelalte îndemnuri adecă provocări prin presă, între cari și speța amintită, o instigare indirectă, ar cădea în competența Curtii cu Jurați, întru cât acele dispoziții din constituție fiind exceptionale, trebuie să fie strict și deci limitative interpretate. În realitate însă, legiuitorul constituent, dându-și seama de garanțiile reduse pe care le oferă,

¹⁷⁾ Op. cit. vol. II. No. 10055, p. 140.

mai cu seamă în anumite chestiuni, această reminescentă a Justiției populare de pe vremuri, Curtea cu Juri, a ținut să asigure, în mod peremptoriu, deferirea, măcar a câtorva infracțiuni mai grave, și în același timp mai delicate, comise prin intermediul presei, instanțelor ordinare, atât și nimic mai mult. Constituția a dispus deci numai asupra competenței câtorva delictelor pe care le-a declarat, implicit a fi delict de presă. Cât despre celelalte delictelor, pentru a fi date în competența *exceptională* a Juriului, va trebui să se stabilească în prealabil, în mod precis și neîndoielnic că au caracterul, *exceptional*, de infracțiune de presă, căci în regulă generală, toate infracțiunile se consideră a fi de drept comun.

Dar Dl Dongoroz mai argumentează cu aceea că excepțiile din art. 26 din Constituție implică și o regulă generală și aceasta ar constitui chiar definiția indirectă și „cam vagă”, cum se recunoaște — a delictului de presă. Ori ne îndoim că o deducție atât de piezisă și nesigură poate fi considerată ca o definiție, mai cu seamă când ne găsim în cadrele textelor constituționale. Nu putem admite că aceasta ar fi fost intenția legiuitorului constituant, cu atât mai vârtos că în art. 25 al ult. al. el trimite expres la o lege specială care va trebui să reglementeze acest domniu. Ori aceasta lege, existentă în Ardeal (leg. XIV. 1914) nu s'a creiat încă pentru teritoriile Vechiului Regat, căci așa zisa Lege a presei din 1862 nu conține o enumerare limitativă a infracțiunilor de presă. Ori în fața acestei situații, majoritatea doctrinei spre deosebire de susținerile Dlui Dongoroz, este de cord că în legiuirea din Vechiul Regat nu există o definiție a infracțiunilor de presă, aceasta negăsindu-se nici în Constituție¹⁸⁾ și ca atare credem că liber este legiuitorul, exact ca și în cazul infracțiunilor politice, să decreteze care infracțiune o consideră de presă și care nu, fără a călca Constituția. Că intenția legiuitorului din 1924 a fost de a sustrage infracțiunile prevăzute în legea lin. publ. competenței juraților în toate cazurile prevăzute de art. 28 al. III (inițiere prin mijloace teroriste), chiar și atunci când s'ar săvârși pe calea presei, rezultă nu numai din spiritul general al legii ci în mod îndoelnic și din debaterile parlamentare premărgătoare votării legii din Noembrie 1927 și în decursul cărora, ridicându-se problema săvârșirii infracțiunilor din proiect, pe calea presei, raportorul, Dl. V. V. Pella a lămurit chestiunea în sensul susținut de noi (v. Desb. parlam. în M. Of. 17—1927. p. 234—235). Faptul că această intenție a legiuitorului nu rezultă în mod expres din dispozițiile art. 27 leg. lin. publ. se datorește tocmai confundării noțiunilor delictului de presă cu cea a delictului politic, confundare ușor explicabilă când ea se găsește și la un autor de talia lui Tanovicianu (v. m. s.). Deci cei cărora trebuie imputată a-

¹⁸⁾ În acest sens: Dl. E. Decuseară, în „*Les delits de presse dans la législation roumaine*”, lucrare pe care n'am reușit să-o vedem, citată de Dnii Periteanu și Fulga, opt. cit. p. 307 unde numiții autori susțin același lucru.

ceastă confuziune sunt în primul rând creatorii legii lin. publ. și nu Casatia, (cum susține Dl. Dongoroz și care nu a făcut decât să se adapteze dispozițiilor legale.

Dar soluția jurisprudenței se justifică și prin distincțiunea, devenită azi clasică și constant aplicată de instanțele judecătorești și a-nume cea între delictelor de presă propriu zise, adică abuzul de libertatea comunicării ideilor și opiniunilor și infracțiunilor comise, prin presă, unde tehnica tipografică servește numai ca un simplu mijloc, ca oricare altul, pentru săvârșirea numai fapt penal, dincolo de produsul de presă: astfel șantajul, excrocheria, amenințarea etc. comise prin presă, au fost întotdeauna considerate și pedepsite ca infracțiuni de drept comun (v. Cas. S. II. Dec. Nr. 3559-926¹⁹⁾), ca neavând nimic comun cu libertatea de a-și exprima ideile și opiniunile prin scris, și deci cu rostul și funcțiunea presei.

Aceasi problemă s'a pus și cu ocazia aplicării Legii pentru apărarea liniștii și creditului Țării din 2 Aprilie 1930 și care prin art. 3 al. I. dă expres în competența Tribunalului judecarea delictului răspândirii de știri fictive, alarmante, fie chiar prin presă (art. 1 a l 2), și suprema noastră Curte, făcând ca în totdeauna discuțiunea amintită mai sus, s'a pronunțat în cursul anilor 1933 și 1934 prin două decizii date în secțiuni unite, în sensul că publicarea prin presă a unor *simple fapte*, iar nu a unor idei sau opinii, nu constituie o infracțiune de presă ci rămâne o infracțiune de drept comun atâta timp, cât, adaugăm noi, vreun text de lege nu o declară infracțiune de presă. (Cas. S. U. Dec. No. 29—1933 și Cas. S. U. Nr. 18—934 în Pandectele Rom. 1935. III p. 77).

Să vedem acum, care va fi situația sub imperiul noului cod. penal?

Menționăm, înainte de toate, că noul cod penal face distincția cuvenită între infracțiunea politică și cea de presă, definind-o pe cea dintâi în art. 27 Cpu. (v. mai sus) și pe cea de a doua, în art. 181 Cpu și anume în modul următor: „Infracțiune de presă este aceea care realizează prin faptul imprimării și răspândirii publicațiilor”.

Fată de aseeastă dispoziție principială, de la care nu sunt exceptate decât cazurile speciale prevăzute de art. 27 al. IV, din Constituție reproduse și de art. 14 ppu. care mai adaugă între excepțiuni, delictelor contra dreptului de răspuns prin presă și cele comise în administrația presei (art. 14 p. 5) — față de aceste dispoziții categorice, credem că da, toate îndemnările, agitațiile, laudări de crime, chiar când ar fi dintre cele exceptate delictelor politice (art. 27 al ult. Cpu.), dacă sunt comise prin presă, vor fi de competența Juriului, cu excluderea arestului preventiv (art. 27 al. ult. Constit. art. 18 p. 2, art. 255 comb. cu art. 206 al ult. ppu).

Că în ce măsură va satisface acest nou regim necesitatea apărării statului față de curen-

¹⁹⁾ Publicată de Dl Gr. Racoviceanu în *Constituțiunea României, adnotată*, Pandectele Rom. 1935 III. p. 77.

tele subversive, este o problemă care rămâne deschisă.

Se pune însă întrebarea că oare legiuitorul din 1936, a înțeles să înlăture și distincțiunea mai sus amintită între infracțiunile de presă și cele comise prin presă? La aparență definiția din art. 181, al. I cpu, ar pleda în acest sens însă cercetându-o mai amănunțit observăm că se cere ca infracțiunea să se realizeze *prin faptul* imprimării etc. ori în ipoteza întâiu ar fi trebuit să se vorbească de *mijlocirea* presei, ceea ce e cu totul deferit, căci realizarea unei infracțiuni prin faptul imprimării și răspândirii unei publicațiuni înseamnă, credem, că actele constitutive ale acelei infracțiuni trebuie să fie epuizate prin însăși produsul de presă, deci noțiunea nouă a infracțiunii de presă va fi aceeași ca și cea prevăzută de art. 32 din leg. XIV-1914. Astfel, ori de câte ori pentru consumarea unei infracțiuni va fi nevoie să se îndeplinească un act și dincolo și în urma unei publicațiuni (inducerea în eroare și pagubă, în cazul înșelăciunii, constrângerea la o faptă sau omisiune, în cazul santaiului comise prin presă etc.) vom avea de a face cu o infracțiune supusă regulilor infracțiunilor de drept comun, măcar că s'a comis *prin presă*. Că aceasta va fi soluția corectă, credem că se poate deduce de acolo că chiar și autorii cari preconizează înlăturarea distincțiunii între infracțiuni de presă și infracțiuni comise prin presă, recunosc că santaiul, înșelăciunea, amenințarea etc. comise prin presă, sunt de competența instanțelor ordinare.²⁰⁾

Să vedem acum la lumina principiilor de mai sus, care va fi situația infracțiunilor prevăzute de legea din 2 Aprilie 1930 mărginindu-ne, pentru a nu extinde prea mult, ca delictelor prev. de art. 1 al legii.

Menționăm, înainte de toate, că dispozițiile corespunzătoare acestui art. le găsim în două Titluri deosebite ale cpu. Astfel, sub titlul (VI), „Crime și delicta contra linistei publice” se pedepsește publicarea de știri false de natură a turbura linistea publică (art. 329) ori aceasta infracțiune, când se comite pe calea presei, se realizează prin însăși publicarea acelor știri, și de aceea credem că ea este o infracțiune de presă propriu zisă. Contrar, delictul de „zdruncinare a creditului” prev. de art. 417 cpu, sub titlul (X), Delicta contra creditului Statului, consumându-se numai atunci când răspândirea de știri sau fapte neadevărate sau tendințioase, provoacă retragerea depozitelor, scăderea titlurilor sau valorilor etc., credem, că, în virtutea distincțiunii de mai sus, va fi o infracțiune de drept comun, chiar când s'a comis prin presă....

Rândurile de mai sus n'au avut altă menire decât de a schita câteva dintre problemele mai delicate la care va da nastere aplicarea noului cod penal și sunt departe de a avea pretențiunea de a fi complete sau fără greseli, cu atât mai vărtos că lucrările pregătitoare ale noului cod penal, câte au fost publicate (ex-

punerea de motive, raportul consiliului legislativ, rapoartele la Senat și Cameră) omit a lămuri tocmai problemele cele mai dificile.

Dr. MAXIM POP
substituit de procuror la
Tribunalul Cluj

Jurisprudențe civile

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III.

Decizia No. 30—1936. Președ. D-lul C. Crăciunescu consilier

CESIUNE. *Incunoștiințarea debitorului cedat: Ea este valabilă dacă este făcută de cedentă sau cesionar, nu de terța persoană ne autorizată. Incunoștiințarea nu este un element de perfectarea cesiunii. Incunoștiințarea interesând numai pe cesionar și debitorul cedat, nu este de ordine publică și deci nu poate fi invocată direct în fața C. de Casație.*

Existența unei creanțe contra cedentului anterioară cesiunii, nu are nici un efect juridic atâta vreme cât nu se constată reaua credință dintre cedent și cesionar. Dacă creditorul anterior datei cesiunii intră în posesiunea obiectului cedat printr'o cesiune forțat făcută prin încheiere judecătorească, aceasta nu împiedecă pe cesionar, ca pe calea dreptului comun să pretindă desdăunare. Că debitorul cedat poate să facă plata cedentului în lipsă de înștiințare, nu este un izvor de drept pentru creditorul anterior.

LITISPENDENȚA. *Actiunea de escindere devenită fără obiect, nu poate forma obiect de litispendență. Ea devine fără obiect când nu este declarată cu efect suspensiv de executare și creanța propriă se transmite următorului și acesta o încasează.*

TIMBRU. *Act de cesiune netimbrat. Ne-relevarea acestui defect în fața instanței de fond. Valabilitatea cesiunii nefiind condiționată nici de act scris nici de timbrare, nu interesează ordinea publică și deci nu poate fi ridicată direct în fața Curții de Casație.*

DELIBERÂND,

Asupra recursului introdus de Adolf Kaufmann contra deciziei No. C. II, 1375 din 1932 din 1932 a Curții de Apel Cluj s. II-a;

Având în vedere că din această deciziune rezultă că intimata în recurs, Casa Generală de Economie Sibiu, cheamă în judecată, în fața Tribunalului Cluj, la 23 Mai 1931 pe recurent spre a fi obligat să-i restituie suma de 127.043 lei, pretinzând prin acțiunea introductivă că debitorul său Braun Eugen având să ia dela Moara Panonia S. A. din Jimbolia o sumă de bani, a cedat la 17 Martie 1929 pretențiunile sale față de aceasta, societății reclamante; Că tranșându-se procesul între Braun Eugen și Societatea Anon. Moara Panonia și aceasta din

²⁰⁾ v. V. Dongoroz în Tanoviceanu, op. cit. vol. II. No. 1005—1 p. 140—142.

urmă fiind obligată a plăti celui dintâi suma de 127.043 lei, această sumă a rōst poprită și primită nedrept de către pârâtul Adolf Kaufmann, recurentul, ca fiind cesionată, după cum s'a arătat, reclamantei;

Că Tribunalul Cluj, s. IV-a, prin sentința din 9 Noembrie 1932 respinge acțiunea, iar Curtea de Apel, prin deciziunea de mai sus reformând această sentință, admite acțiunea.

Curtea de Apel, pentru a ajunge la această soluțiune constată în fapt, din actele dela dosar și depozițiile de martori, că Braun Eugen, la 17 Martie 1929 a cesionat reclamantei creanța sa față de Moara Panonia din Timișoara, adoptând stabilirea făcută de prima instanță că despre această cesiune Moara Panonia, n'ar fi fost înștiințată; că deasemenea constată că la 4 Ianuarie 1927 Judecătoria Urbană Cluj, prin ordonanța No. 2604—1926 a ordonat în favoarea pârâtului o execuție de îndestulare contra lui Eugen Braun, care s'a efectuat la 4 Aprilie 1929, sechestrându-se creanța acestuia față de Moara Panonia; că deși Eugen Braun cesionase pretențiunile sale față de Moara Panonia reclamantei, procesul pentru stabilirea acestor pretențiuni a fost pornit și purtat tot de Braun pentru a putea uza de stipulațiunile cu privire la competența Camerei Arbitrale Lloyd din Timișoara; că procesul acesta fiind terminat definitiv prin obligarea Societății Moara Panonia să plătească suma de 185.000 lei lui Braun, pârâtul recurent, a încasat în baza sechestrului aplicat din această sumă, 127,043 lei, ce face obiectul procesului de față;

Că din depozițiunile martorilor audiați în cauză, Curtea de fond, stabilește că pârâtul a încasat suma de 127,043 lei cu bună știință că ea fusese cesionată de Eugen Braun reclamantei; că această convingere și-o bazează instanța de fond mai cu seamă pe arătările martorului avocat Dr. Gabriel, reprezentantul moarei, cum că după terminarea procesului cu Braun și obligarea numitei firme ca să-i plătească acestuia suma de 185.500 lei, pârâtul a cerut ca din suma adjudecată să-i plătească lui 127043 lei ca fiind ginerele lui Braun; că această cerere fiindu-i refuzată întrucât n'avea autorizația din partea lui Braun, după câteva zile poprind suma s'a prezentat din nou la avocatul Dr. Gabriel că să ceară în numele avocatului însărcinat cu încasarea ca suma să fie remisă printr'o Bancă la Cluj; că în aceiași zi însă a venit și a cerut ca suma să fie consemnată în depozit judecătoresc; că avocatul Dr. Gabriel întrebând pe avocatul Dr. Goldstein acesta i-ar fi spus că pârâtul n'are curajul să ridice direct banii, fiindcă Braun înainte de intentarea procesului a cesionat această creanță reclamantei; Că din toate aceste arătări ale martorului Dr. Gabriel, coroborate cu faptul că pârâtul este ginerele lui Braun și în această calitate a trebuit să cunoască afacerea socrului său cu Moara Panonia, Curtea își formează convingerea că pârâtul a avut cunoștință de convenția lui Braun cu reclamanta;

Având în vedere că Curtea de Apel, față

de aceste stabiliri de fapt, motivează, în drept pentru admiterea acțiunii că cesiunea devine perfectă prin transmiterea creanței de către cedent și acceptarea ei de cesionar, fără a fi necesară pentru valabilitatea cesiunii notificarea debitorului; că aplicând aceste principii la speță, argumentează Curtea de Apel, reclamanta prin cesiune a dobândit toate drepturile cedentului Eugen Braun, cu privire la creanța cedată, deci și dreptul de a încasa această creanță dela Moara Panonia.

Că întrucât pârâtul — conchide Curtea de fond — a încasat cu bună știință că ea fusese cesionată reclamantei, deci fiind de rea credință, faptul că încasarea s'a făcut pe calea unei proceduri de execuție și plata ordonanțată de către instanța execuțională, nu apără pe pârât de răspundere către reclamantă pentru paguba cauzată.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul se plânge de violarea principiilor de drept privitoare la litispendentă, violarea art. 180 pct. 5 și 182 pr. civ., în sensul că dacă instanța de fond n'a respins acțiunea pentru motivul invocat și bazat pe autoritatea lucrului judecat, trebuia să respingă acțiunea deoarece mai înainte de acțiunea de față, intimata a început o acțiune de escindere în fața Judecătoriei Urbane Cluj, acțiune identică cu cea din speță, situațiunea de natură a produce efectul litispendentei;

Considerând că după cum rezultă din deciziunea Curții de Apel, recurentul n'a invocat în fața sa excepțiunea de litispendentă;

Considerând că dispozițiunile din alin. 5 al art. 36 din legea organică a Inaltei Curți de Casație își poate avea aplicațiunea numai în cazul când chestiunea de ordine publică invocată printr'un motiv de casare declarat peste termenul legal, reese din însăși hotărârea dedusă în recurs și când soluționarea aceluși motiv nu necesită verificări de fapte, ce n'au fost supuse Judecății instanței de fond;

Că prin deciziunea atacată nu se constată că acțiunea de escindere ar fi cu totul identică cu acțiunea din procesul de față, în special că prin acea acțiune reclamanta ar fi exercitat același drept pe care îl exercită prin acțiunea din procesul de față.

Că scopul unei acțiuni de escindere — în cazul când obiectul ei este o creanță poprită, conform art. 96 din legea 60 din 1881, este numai acela ca creanța poprită să fie scoasă de sub efectele popririi, de unde urmează că efectele acțiunii de escindere, în cazul admiterii ei, sunt numai declararea prin hotărâre judecătorească, că creanța poprită nu este proprietatea urmăritului și în consecință se scoate de sub efectele popririi;

Că în cazul când acțiunea de escindere nu este declarată cu efect suspensiv de executare și deci creanța poprită se transmite urmăritului, și el o încasează, cum s'a întâmplat în speță — acțiunea devine fără obiect, căci judecătorul nu mai are ce să scoată de sub efectele urmăririi, deci poate fi continuată numai asupra cheltuielilor de procese.

Că o astfel de acțiune putând avea — conform legii citate — numai efectul ce s'a arătat mai sus, în niciun caz printr'o astfel de acțiune nu se poate cere și nu se poate admite, condamnarea următorului la plata sumei ce a încasat pe nedrept;

Că prin urmare *proprietarului creanței îi rămâne deschisă calea unei noi acțiuni îndreptată conform dreptului comun, prin care el cere condamnarea următorului să-i plătească creanța ce pe nedrept a încasat, fără ca acestei acțiuni să i se poată opune litispendența în temeiul acțiunii de escindere devenită fără obiect.*

Că astfel fiind motivul de casare este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul se plânge de violarea principiilor de drept privitoare la publicitatea cesiunilor, în sensul că cesiunea poate fi opozabilă tertelor persoane numai în cazul dacă aceasta a fost notificată debitorului cedent.

Considerând că perfectarea cesiunii nu este în funcția de notificarea ce trebuie făcută debitorului cedent; că conform art. 1392 c. civ. a., cesiunea devenind perfectă prin transmiterea creanței și prin acceptarea acestei transmiteri; că notificarea nu este prevăzută ca o condiție de valabilitate a cesiunii, notificarea conform prevederilor art. 1395, c. civ. a., are numai acel efect că debitorul creanței cesionate nu poate face plata decât numai în mâna creditorului cesionar și nu în mâna creditorului cedent; că astfel faptul notificării interesând numai pe cesionar și debitorul cedent, această chestiune nefiind de ordine publică, dacă ea nu a fost invocată în recurs în termenul legal, nu poate fi ridicată pentru prima dată în fața acestei Înalte Curți, conform art. 36 al. 5 din legea sa organică.

Că astfel, motivul de casare nefiind de ordine publică și nici invocată în termenul prevăzut de lege, urmează a fi respins ca inadmisibil.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul se plânge de violarea art. 42 și 43 din legea timbrului prin aceea că reclamanta își bazează acțiunea pe un act de cesiune, care însă n'a fost cercetat de instanță dacă corespunde cerințelor legii timbrului;

Considerând că chestiunea care formează obiectul motivului de recurs de față, neinvocarea lipsei de timbru a actului de cesiune intervenit între părți, n'a fost invocată de recurent în fața Curții de Apel, astfel după cum reiese din deciziunea sa;

Că întrucât lipsa timbrului de pe actul de cesiune nu interesează ordinea publică, iar valabilitatea acestui act nefiind în funcțiune de existența ori inexistența timbrului, această chestiune neputând fi ridicată pentru prima dată în fața acestei Înalte Curți, potrivit dispozițiilor art. 36 al. 5 din legea sa organică; considerând că *valabilitatea unei cesiuni nu este condiționată de act scris*, Curtea de Apel n'a violat niciun text de lege prin aceea că a constatat existența cesiunii pe baza depozitii-

lor martorilor și nu a obligat pe reclamantă să arate un act scris privitor la cesiune, că deci motivul de casare fiind neîntemeiat urmează a fi respins.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul se plânge de violarea art. 1305 și 1296 c. civ. austr., prin aceea că procedând în limitele legii, nu poate fi făcut răspunzător de eventualele daune cauzate reclamantei;

Că dezvoltând acest motiv de casare recurentul discută că creanța sa a luat ființă față de debitorul Eugen Braun încă în anul 1926, când nu avea cunoștință despre creanța numitului debitor față de moara Panonia și anterior cesiunii ce acela a făcut în favoarea reclamantei, că el recurentul, la încasarea creanței dela Moara Panonia a procedat cu păstrarea formelor legale și fără să fi avut cunoștință de cesiune, că deci — argumentează recurentul — el uzând de căile legale pentru exercitarea drepturilor sale nu poate fi făcut răspunzător pentru daunele ce din aceasta s'au produs pentru reclamantă. Mai susține recurentul, că reclamanta cu rea credință a încheiat contractul de cesiune cu Eugen Braun, numai de formă și coniventă cu acesta în scopul ca să-i taie orice posibilitate de îndestulare a creanței sale.

Considerând că faptul acela că *creanța recurentului deja era în ființă la data când debitorul său Eugen Braun a cedat reclamantei creanța ce o avea față de Moara Panonia, nu putea împiedeca pe reclamantă de a accepta cesiunea și de a dobândi cu bună credință creanța cedată*; Că în ce privește efectele acestei cesiuni recurentul numai atunci ar fi putut cere cu folos înlăturarea lor dacă el ar fi făcut dovada că reclamanta intimată la încheierea cesiunii ar fi procedat cu rea credință și în scopul de a eluda drepturile recurentului, fapt pe care acesta nu numai că nu l'a dovedit dar nici nu l'a susținut la instanțele de fond, ci l'a invocată numai în recurs, când această nouă apărare pe lângă că nu e dovedită, nici nu poate fi invocată pentru prima dată în fața Curții de Casație.

Considerând că prin cesiune, dreptul la creanță pe care o avusese Eugen Braun față de Moara Panonia a trecut asupra reclamantei și deci atunci când recurentul a poprit această creanță ea nu mai era proprietatea debitorului urmărit Eugen Braun, fapt despre care — cum constată Curtea de Apel — avea cunoștință și recurentul atunci când acesta a poprit creanța.

Considerând că în cazul când creditorul urmărit poprește o creanță ce debitorul său o are față de o tertă persoană și astfel dobândește îndestularea pretențiunii sale, această transmitere a creanței poprită asupra creditorului urmărit după cum rezultă din art. 123, 124 și 129 din legea execuțiilor silit, nu este altceva decât o cesiune forțată sau necesarie, prin care adică creanța debitorului urmărit se transmite asupra creditorului urmărit;

Considerând că prin art. 1394 cod. civ. a., se prevede principiul că nimeni nu poate transmite mai multe drepturi decât are el însuși;

Că aplicat acest principiu la spetă de față, urmează că după ce Eugen Braun, atunci când s'a făcut poprirea nu mai avea dreptul asupra creanței ce se poprise, deoarece acest drept, l'a fost cedat reclamantei anterior popririi, nu putea să cedeze recurentului aceiași creanță ce pentru el încetase, urmează deci că *nici prin cesiunea forțată făcută prin încheierea judecătorească dată în cursul procedurii de execuție nu se poate transmite asupra creditorului urmărit adică asupra recurentului de azi un drept pe care debitorul urmărit Eugen Braun nu-l mai avea*; că o astfel de încheiere judecătorească nu poate avea efectele de a reinvia o creanță ce pentru debitor s'a stins mai înainte de ce urmăritul a poprit-o; Că și de altfel recurentul care a știut de existența cesiunii numai cu inducerea în eroare a judecătorului putea să obțină acea încheiere;

Considerând că între astfel de condițiuni recurentul nu putea dobândi creanța poprită;

Că faptul că el cu păstrarea formelor procedurii de execuție a încasat creanța, nu poate fi o piedecă pentru reclamanta ca ea pe calea dreptului comun să pretindă dela recurent să-i plătească suma de bani ce el pe nedrept a încasat în dauna ei.

Că reclamanta dovedindu-și acest drept, Curtea de Apel a făcut o bună aplicare a legii, și nu a violat art. 1305 și 1296 c. civ. a. admitând acțiunea reclamantei.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul se plânge că Curtea de Apel nu arată temeiurile juridice pe baza cărora dânsul putea fi obligat la despăgubiri.

Considerând că Curtea de Apel motivează suficient deciziunea sa când arată considerentele pentru care l'a condamnat pe recurent la plata sumei pretinse de reclamantă și anume arată Curtea că recurentul cu rea credință a poprit și încasat în cursul procedurii de execuție o creanță despre care știa că nu formează proprietatea debitorului urmărit, ci a reclamantei, că întru astfel de împrejurări — motivează Curtea — creditorul urmărit nu dobândește un drept valabil și răspunde pentru pagubă, deci recurentul trebuie să răspundă de daunele cauzate reclamantei prin procedura sa.

Considerând deci că Curtea arată temeiurile deciziei sale, că considerentele Curții sunt juridice și conforme cu principiile legii, motivul de casare este nefondat și urmează a fi respins.

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurentul se plânge că Curtea de Apel a săvârșit exces de putere întrucât în mod greșit a constatat că între reclamantă și Eugen Braun a intervenit o cesiune și că a violat Curtea de Apel art. 1392 c. civ. a. și discută recurentul că chiar dacă a intervenit cesiunea, cedentul conform legii era îndreptățit să încaseze creanța cedată, câtă vreme debitorul cedat nu a fost încunostiintat despre cesiune.

Considerând că Curtea de Apel apreciind rezultatul probațiunii constată că între Eugen Braun și reclamantă intimată a intervenit un contract de cesiune perfect, la data arătată în

deciziune; că față de constatările îndeajuns de motivate ale Curții de Apel, faptele contrarii susținute de recurent nu pot fi luate în considerare, nefiind chemată Curtea de Casație să verifice și să stabilească faptele;

Considerând că după cum bine arată Curtea de Apel conf. art. 1392, c. civ. a., un contract de cesiune devine perfect prin cedarea unei creanțe de către creditorul cedent și acceptarea acesteia de către persoana cărui a s'a făcut cesiunea, adică de către cesionar; Că prin urmare încunostiintarea debitorului cedent nu este prevăzută ca o condițiune a valabilității cesiunii;

Considerând că *deși prin art. 1392 c. c. a. se prevede că debitorul cedat, cât timp el nu este încunostiintat despre cesiune, poate plăti datoria sa debitorului originar, adică, cedentului; că înțelesul acestei dispozițiuni este numai acela că debitorul neavând cunostință despre cesiune el poate să se libereze de obligațiune plătind datoria creditorului său, ceiace nu constituie un drept pentru creditor, că el să poată încasa pe seama sa chiar dacă și-a cedat-o.*

Considerând că din obligațiunea rezultată din contractul de cesiune, obligațiune prevăzută și în art. 1395 c. civ. a., rezultă pentru creditorul cedent îndatorirea de a nu face nimic ce ar atinge drepturile cesionarului în ce privește creanța cedată, că prin urmare în cazul când debitorul neîncunostiintat de cesiune, plătește creanța în mâna cedentului, acesta poate primi plata numai pe seama cesionarului și fără a putea dispune asupra sumei primite. *El este dator să o predea cesionarului.*

Că prin urmare este eronată interpretarea dată de recurent, după care cedentul și după ce a făcut cesiunea ar mai avea dreptul de a încasa pe seama sa creanța cedată;

Că astfel este neîntemeiat și ca atare urmează a fi respins și al VI-lea motiv de casare.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia Nr. 502—1936, Președintele Dlul A. Rădulescu cons.

Cesiune. În ce condițiuni drepturile cedentului trec asupra cesionarului în raport cu debitorul cedat. Dacă debitorul poate refuza plata cedentului știind numai că creanța este cedată fără ca să fie anunțat expres de cedent sau cesionar. Dreptul cedentului de a acționa pe debitor nu este împiedecat prin faptul cesionării dreptului său, atâta vreme cât nu a intervenit o înștiințare a debitorului cedat din partea cedentului sau cesionarului.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs, din care rezultă că reclamanta văduva Maria Petrescu, astăzi decedată a intentat acțiune înaintea Tribunalului Hunedoara contra lui Mihăescu Moise, cerând în principal anularea testamentului din 30 August 1923 făcut la Tuștea de către nepoata sa Ana Niculescu, căsătorită Mihăescu Moise, iar în subsidiar, pentru cazul că testamentul nu s'ar anula să i se

recunoască dreptul la porțiunea legitimă din averea rămasă dela decedata sa nepoată.

Având în vedere că la 23 Februarie 1926, reclamanta decedând acțiunea sa a fost continuată de Emil Selariu, curatorul succesiunii acesteia, care în ședința dela 30 Iulie 1926, a restrâns-o menținând numai al doilea capăt de cerere referitor la porțiunea legitimă iar la 30 Mai 1931 intervine în proces Niculescu Iacob, fiul și unicul moștenitor al reclamantei, pretinzând prin cererea sa de intervenție accesorie, să se oblige pârâtul a-i da lui, ca moștenitor, suma de 60.000 lei reprezentând valoarea porțiunii legitime.

Că Tribunalul a respins ca inadmisibilă cererea de intervenție iar în fond a respins și acțiunea, constatând că la data intentării acțiunii — 11 Noembrie 1924 — reclamanta, decedata Maria Petrescu, nu mai era titulara dreptului la porțiunea legitimă, deoarece prin actul din 14 Septembrie 1923 intitulat „declarațiune” cesionase fiului său Niculescu Iacob, toate drepturile și toată averea ei și s'ar cuveni din lăsamântul defunctei Ana Niculescu și prin urmare ea nu mai avea calitatea de a reclama pentru sine ceiace transmisese altuia.

Că în contra acestei sentințe, curatorul Emil Selariu a făcut apel la Curtea de Apel din Cluj, care prin decizia atacată cu recurs, l'a respins, menținând sentința dată de prima instanță.

Că spre a da aceasta soluțiune, Curtea de Apel adoptând starea de fapt stabilită de prima instanță și necontestată prin apel, motivează în drept că deși este adevărat că debitorul cedat, potrivit art. 1395 c. c. a., nu intră prin simplu efect al cesiunii în raport de obligațiune cu cesionarul, totuși potrivit părții a doua a zisului text de lege, debitorul cedat nu mai rămâne în raport juridic cu cedentul, ci devine debitor exclusiv al cesionarului, îndată ce cunoaște cesiunea intervenită.

Că, zice Curtea, contrariu celor susținute prin apel, această cunoștință nu trebuie să fie făcută numai de cedent sau cesionar ci pe orice cale și în orice mod cedatul poate lua cunoștință de existența cesiunii, el fiind obligat a refuza plata datoriei sale cedentului căci în caz contrar se expune a fi îndatorat să plătească și cesionarului.

Că în ce privește împrejurarea invocată prin apel, că cesionarul ar fi convenit cu cedenta să introducă ea acțiunea și ce va dobândi din acest proces să-i transmită lui, Curtea de fond constată, că această convențiune nu este dovedită și că ea s'a invocat la prima instanță numai prin cererea de intervenție, care s'a respins definitiv nefăcându-se apel în această privință.

Având în vedere că prin recurs se critică această soluțiune, susținându-se prin motivul I de casare, că s'au violat dispozițiunile art. 1392 și 1395 c. c. a., prin aceia că deși decedata Maria Petrescu, a cesionat lui Niculescu Iacob, toate drepturile sale asupra lăsamântului decedatei Ana Niculescu, totuși întrucât acest contract de cesiune, nu s'a comunicat intima-

tului, ca debitor cedat, nici de cedentă, nici de cesionar, s'a menținut, conform art. 1395 c. c. a., raportul juridic între cedenta Maria Petrescu și intimat iar simplul fapt că aceasta pe altă cale a putut lua cunoștință de contractul de cesiune nu îndreptățește stingerea obligațiunii lui față de cedentă și trecerea ei către cesionar.

Că deci, susține recurentul, cedenta Maria Petrescu, în aceste condițiuni, a avut calitatea să introducă acțiunea de față și numai cu violarea art. 1395 c. c. a. i s'a respins ca fiind introdusă de o persoană fără calitate.

Asupra acestui motiv.

Având în vedere că art. 1395 c. c. a. prevede că prin cesiune se naște o nouă obligațiune numai între cedent și cesionar, nu însă între acest din urmă și debitorul cedat; că din această cauză debitorul, atât timp cât nu-i este cunoscut cesionarul, are dreptul să plătească pe primul său creditor sau să se învoiască cu dânsul în alt mod.

Considerând că din acest text de lege cum și din principiile generale în materie de cesiune, rezultă că prin simplul contract de cesiune, nu naște raport juridic între cesionar și debitorul cedat decât dacă i se face cunoscut acestuia contractul de cesiune de către cedent sau cesionar și numai din acest moment obligațiunea debitorului cedat, pe care a avut-o față de cedent, trece către cesionar.

Că prin urmare dacă nu se face cunoscut debitorului cedat, contractul de cesiune, în scopul de a se menține față de acesta, același raport juridic, cedatul nu poate să opună cedentului lipsa de calitate în urmărirea creanței cedate, invocând cunoștința personală a actului cesiunii; că de nicăeri nu rezultă, ceiace greșit stabilește Curtea de Apel prin decizia atacată, că această cunoștință nu trebuie să provină numai dela cedent sau cesionar și că pe orice cale și în orice mod cedatul poate lua cunoștință de existența cesiunii, fiind obligat în acest caz să refuze cedentului plata datoriei sale spre a nu se expune la o nouă plată față de cesionar.

Că așa fiind, urmează că în spetă, la susținerea prin apelul său a curatorului succesiunii decedatei cedentă, că intimatul cedat nu poate să-i opună lipsa de calitate a acesteia la introducerea acțiunii de față, deoarece nu i s'a comunicat contractul de cesiune, intimatul era obligat să facă dovada acestei comunicări căci numai pe această dovadă putea să-și întemeieze excepțiunea sa cu privire la lipsa de calitate a cedentei.

Că întrucât o atare dovadă nu s'a făcut și față de principiul expus mai sus, greșit a fost respinsă acțiunea săvârșindu-se prin aceasta o violare a dispozițiunilor art. 1395 c. c. a.

Că deci motivul acesta fiind fondat, recursul urmează a fi admis, casând cu trimitere decizia atacată, celelalte motive de casare, fiind inutile de a mai fi discutate.

Apreciind și asupra cheltuielilor de recurs le fixează la suma de 3000 (treimii) lei.

Tribunalul Mureș Secția II-a.

Nă. C. II. 1078—1935.

Secția tutelară. Are drept de actorat față de debitorii ei? Soluție afirmativă.

MOTIVARE,

Reclamantul Statul Român, Ministerul Justiției, secția tutelară a Trib. Mureș a chemat în judecată pe pârâții Dr. Ioan Jarda și soția născ. Aurelia Birtolon pentru că în conformitate cu art. 69 alin. ultim din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 și art. 130 pr. civ., să se constate că numiții nu pot invoca beneficiul legii în ce privește împrumutul pe care l'au contractat la secția tutelară, întrucât secția tutelară fiind instituție publică creanțele sale sunt exceptate dela conversiune prin alin. ultim dela art. 69 din suscitata lege, și ca consecință că plata împrumutului în suma de 113.940 lei urmează să se facă conform condițiilor stipulate prin contract, iar în subsaiar a mai cerut să se constate și aceia că pârâții nu întrunesc condițiile legale în raport cu actele ce le prezintă, eventual că pârâtul I, ar putea invoca numai conversiune urbană.

Pârâții Dr. Ioan Jarda și soția atât în scris cât și în oral au cerut respingerea acțiunii cu cheltuieli de judecată, susținând în primul rând că nu stau în raport juridic nici cu Statul Român, nici cu Ministerul Justiției și nici cu secția Tutelară că numai cu fondul rural dela care au obținut împrumutul, Ministerul Justiției neavând nici capacitatea juridică de a figura în instanță ca reclamant, iar în fond au cerut ca pe baza actelor prezentate să se constate prin sentința atitudinea lor de a beneficia de conversiunea rurală.

TRIBUNALUL,

Asupra acțiunii de față:

Având în vedere că din actele dela dosar precum și din susținerile orale ale părților se constată că pârâții Dr. Ioan Jarda și soția pe baza hotărârii fostei Sedrii Orfanale a Județului Mureș No. 1691 din 28 Martie 1925 au obținut din Casa Orfanală un împrumut de 100.000 lei, care la data intentării acțiunii se majorase la suma de 113.940 lei, împrumut pe care numiții l'au garantat cu ipotecă, prin obligațiunea pe data de 1 Aprilie 1925.

Având în vedere că prin art. 307—313 din Legea organizării Judecătorești așa cum a fost modificată prin legea publicată în Mon. Oficial Nr. 84 din 13 Aprilie 1925 Sedriile Orfanale au fost desființate iar atribuțiunile lor trecute asupra instanțelor tutelare de pe lângă Tribunale, acestea administrând și fondurile tutelare.

Având în vedere că în conformitate cu art. I. 52 și urm. din regulamentul privitor la păstrarea, administrarea și fructificarea fondurilor date în administrarea instanțelor tutelare din Transilvania și la Contabilitatea tutelară publicat în Monitorul Oficial No. 80 din 13 Aprilie 1926, instanțele tutelare administrează și fructifică fondurile tutelare prin Adminis-

trația Financiară care îndeplinește funcțiunea de cassă a instanței tutelare, având și facultatea de a acorda împrumuturi și la persoane particulare în condițiunile legii XX—1877 și ale regulamentului.

Având în vedere că pentru orice litigiu ar deriva din împrumuturile acordate conform art. 62, 66, 67, 70, 71 și 78 din regulamentul sus citat tot instanțele tutelare au obligațiunea de a lua și măsurile necesare pentru asigurarea sau denunțarea împrumuturilor, introducând acțiunile respective prin serviciile contencioase ale Statului.

Având în vedere că deși în conformitate cu aceste texte secția tutelară, ca una ce a dispus asupra împrumutului, fie chiar partea contractantă, ar putea ca însăși să fie reclamantă în cauză, totuși față cu dispozițiunile art. 10 din Legea pentru organizarea Ministerelor publicată în Mon. Of. Nr. 169 din 2 VII 1929 cum și cu dispozițiunea art. 11 și 12 din legea privitoare la organizarea Ministerului Justiției publicată în Mon. Of. Nr. 88 din 14 Aprilie 1933, întrucât secția tutelară ca instituție publică nu are personalitate juridică, evident că în aceste condițiuni acțiunea nu putea fi introdusă decât de Statul Român repr. prin Ministerul Justiției, adică așa după cum de altfel s'a și procedat în caz.

Având în vedere și dispozițiunea art. 20 din legea pentru organizarea corpului de avocați publici, publicată în Mon. Of. No. 105 din 9 Mai 1933 care în cauză au fost respectate, după cum rezultă din încheierea secției tutelare No. 595 din 30 Martie 1935, care se sprijină pe ordinul circular al Min. Justiției No. 2890 din 14 Ianuarie 1935, cum și din avizul Contenciosului Statului, No. 35644 din 15 Aprilie 1935;

Astfel fiind, din cele arătate până aici se constată că pârâții stau în raport de drept cu instanța tutelară, care le-a acordat ea singură împrumutul, și care astăzi este reprezentată legal prin Statul Român, respectiv Ministerul Justiției și că în consecință acțiunea fiind bine introdusă de Statul Român, Ministerul Justiției, secția tutelară ca reclamant, excepțiunea pârâților la acest punct se găsește neîntemeiată și ca atare nu s'a putut lua în considerare.

Având în vedere că prin art. 69 lit. h. din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane se prevede că creanțele institutelor de credit și ajutor ale funcționarilor Statului și instituțiilor publice sunt exceptate dela beneficiul conversiunii;

Având în vedere că prin modul cum este redactat acest articol, urmează a fi interpretat în sensul că creanțele exceptate nu sunt acelea ale instituțiilor publice, cum se susține de reclamant, ci din contra numai acelea ale instituțiilor de credit și ajutor ale funcționarilor publici, interpretarea care duce la concluziunea că creanțele instanțelor tutelare ca instituțiuni publice intră și ele în conversiune, întrucât instanțele tutelare nu pot fi considerate ca instituțiuni de credit și ajutor ale funcționarilor, deoarece conform legii XX—1877 cât și

mai ales legei publicată în Mon. Of. Nr. 178 din 12 VIII—1928 menirea lor principală este de a îndeplini oficiul casei de depuneri iar în alt aliniat dela art. 69 nu pot fi încadrate.

Având în vedere că pentru a se ajunge la această interpretare s'a luat în considerare faptul că spre deosebire de legile anterioare — art. 52 din legea asanării datoriilor agricole din 19 IV 1932 și art. 12 lit. b. din legea reglementării datoriilor agricole și urbane din 14 IV 1933, — prin cari s'au prevăzut în mod categoric că creanțele minorilor sunt exceptate dela conversiune, de astădată legiuitorul nu a mai introdus nici o asemenea dispozițiune, iar când a fost cazul de a fi introdusă pe cale de amendament din partea Deputatului Dl Radu Lascu, amendamentul a fost respins, ceiace însemnează că legiuitorul în mod intenționat a omis să înscrie în lege dispozițiuni favorabile minorilor, întrucât a înțeles ca și creanțele acestora, indiferent de cine au fost plasate banii, să intre în conversiune.

Având în vedere că un alt motiv pentru a ajunge la interpretarea sus arătată mai sunt și circulările Ministerului Justiției No. 51354 din 12 Mai 1934 și No. 2890 din 14 Ianuarie 1935 prin care s'a dispus revocarea declarațiilor făcute de sectele tutelare pentru neacceptarea conversiunii și intentarea acțiunilor de constatare numai în cazul când prin apreciere s'ar găsi că debitorii nu întrunesc condițiunile legale spre a beneficia de conversiune, iar nici de cum că principiar, după cum se susține astăzi, că creanțele fondului tutelar ar fi exceptate cu totul dela conversiune.

Ori Ministerul Justiției Direcțiunea Afacerilor Judiciare, are conform art. 11 din legea organizării sale calitatea de a da asemenea îndrumări cu ocaziunea aplicării legilor;

Având în vedere deci, că întrucât principiar se constată că creanțele fondului tutelar nu sunt exceptate dela conversiune, urmează a se examina acum partea subsidiară a acțiunii și anume dacă pe baza actelor ce le prezintă, pârâții întrunesc sau nu condițiunile legale spre a intra în conversiune.

Având în vedere că pârâții în dovedirea calității lor de debitori agricoli au prezentat contractul cu data de 21 VIII 1925 prin care au cumpărat imobilul înscris în cartea funduară a Comunei Sângiorgiu de Pădure No. 168 în întindere de 150 iud., certificatul Primăriei Sângiorgiu de Pădure Nr. 683 din 26 VI 1935 din care se constată că numiții au cultivat pământul încă din anul 1925, făcând și construcții pe el, cum și procesul verbal de impunere la global pe anul 1933 din care se constată că plătesc impozit agricol după acest teren;

Având în vedere că pârâții prin certificatul de naționalitate eliberat de Primăria Municipiului Tg. Mureș la 15 IX 1927 au mai dovedit că sunt de naționalitate română, iar prin copia legalizată de Tribunalul Odorhei la 17 IV 1934 că au intentat la acel Tribunal declarațiune de asanare sub No. 35—1932;

Având în vedere că față cu veniturile lor elementare, personale așa după cum sunt tre-

cute în procesul verbal de impunere la global, pe anul 1933, se constată că venitul agricol reprezintă un coeficient mai mare de 30% și anume la pârâțul I venitul agricol este de 21915 lei în raport cu veniturile personale în suma de 130.139 lei, din care să scadă însă 12.480 lei venitul locuinței personale plus 80.000 lei venituri din salariu de profesiune, rămânând astfel 37.659 lei, după care se stabilește coeficientul, iar la pârâta II venitul agricol este tot de 21.915 lei în raport cu veniturile sale personale în suma de 35.315 lei, din care dacă se scade 12.480 lei, venitul locuinței, rămâne un venit de 22.835 lei, după care de asemeni este a se stabili coeficientul;

Astfel fiind, întrucât se constată că pârâții îndeplinesc fiecare în parte condițiunile art. I A, a, B, b, din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane și că în consecință, au aptitudinea de a beneficia de conversiunea rurală, acțiunea reclamantului ca una ce este numai de constatare în sensul art. 69 al. ultim din legea citată, a trebuit să fie admisă conform dispozitivului, iar cum constatarea s'a făcut în favoarea ambelor părți, cheltuelile de judecată s'au sistat reciproc.

Pentru aceste motive, Tribunalul a adus sentința de mai sus.

Tg. Mureș, 28 Iunie 1935.

Președinte, ss. C. Merișor; Judecător, ss. Dr. V. Linul; Grefier, ss. A. Ionescu.

NOTA

Capitalul în numerar al minorilor și interzișilor îl păstrează și îl fructifică, conform legilor din Ardeal, instanțele tutelare.

La legea de organizare judecătorească din 1925, aceste instanțe, purtau titlul de sedrii orfanale și se conduceau după legea XX din anul 1877.

Ele erau sub controlul și supravegherea puterii administrative. Astăzi instanțele tutelare au trecut sub CONTROLUL și supravegherea puerii judecătorești.

Toate atribuțiile, bazate pe legea XX din 1877 avute de sedriile orfanale, au fost trecute potrivit art. 307, astăzi 305 al legii de organizare judecătorească, instanțelor tutelare, create prin aceeași lege.

Dispozițiunile legii XX din 1877 au fost dezvoltate și coplectate prin regulamentul privitor la păstrarea, administrarea și fructificarea fondurilor date în administrarea instanțelor tutelare din Transilvania și la contabilitatea tutelară, publicat în Mon. Of. No. 80, din 13 Aprilie 1926.

Conform legii XX din 1877, art. 285 „Banii și valorile minorilor și celor puși sub curatelă se administrează sau se păstrează, de regulă la cseria instanței tutelare”, iar potrivit art. 288 și următorii, banii se puteau da cu împrumut particularilor sau depune la instituttele bancare, cu scopul de a produce venit.

Acest mod de plasare avea ca garanție în primul rând controlul juriconsultului orașului acreditat pe lângă sedrie (art. 206), iar în al doilea rând, responsabilitatea personală a funcționarilor care au încuviințat împrumutul.

Executarea debitorilor se făcea de sedria care acordase împrumutul, conform regulilor de execuție ordinară. Sedriile orfanale, lucrau independent sub responsa-

bilitatea lor, în toate afacerile de competența lor și corespundeau direct cu autoritățile superioare și cu celelalte din sfera competenței lor precum și cu autoritățile judecătorești (art. 190, L. XX, 1877).

Iată deci o instituție autonomă.

Avea însă un singur control din punct de vedere al legalității. Avea controlul juriconsultului orașului (Fiscărășul), care de altfel era și el membru al sedrei orfanale, dar nu avea vot decisiv (art. 179 L. XX 1877). El trebuia să fie ascultat în toate chestiile juridice și de proces, precum și la încheierile de afaceri juridice, înainte de a se lua vre-o hotărâre. Avea chiar obligația să vegheze la stricta aplicare a legii de către sedrie, putând să apeleze toate hotărârile luate. În fine, stătea la dispoziția sedriilor orfanale, pentru intentări de acțiuni în fața instanțelor de judecată, ordinare.

Am expus cele de mai sus spre a se vedea autoritatea sedriilor orfanale, și cum se plasau banii minorilor sub regimul legii XX din 1877 și cum se înc asau.

Regulamentul privitor la păstrarea, administrarea și fructificarea fondurilor date în administrația instanțelor tutelare din Transilvania din 13 Aprilie 1926, a căutat să coordoneze legea XX din 1877, cu noua organizare a instanțelor tutelare înființată prin legea de organizare judecătorească din 1925.

Potrivit art. 52 din acest regulament, până la unificarea legilor privitoare la tutelele și la curatele, fondurile date în administrarea instanțelor tutelare din Transilvania se vor fructifica după modul arătat în legea XX din anul 1877 și în regulamentul de față.

Deci instanțele tutelare (judecătorul tutelar sau secordă împrumuturi atât persoanelor fizice cât și celor morale (Art. 55 R.) ca și sedriile orfanale. Pentru aceste împrumuturi se drează contract semnat de judecătorul tutelar ca împrumutător și de împrumutat (art. 75 R.). Instanța tutelară poate denunța împrumutul în caz de primejdie, dând o decizie pe care o notifică împrumutatului (art. 66 R.) cu consecințele pe care le vom vedea mai la vale. Dacă debitorul întârzie cu plata anuităților și a dobânzilor mai mult de o lună, împrumutul se consideră prin acest fapt denunțat de drept, instanța tutelară fiind obligată a lua pentru încasare și asigurarea împrumutului, măsurile prevăzute în lege și în regulament (art. 67 R.). Tot așa în caz dacă clădirea care servește drept garanție a suferit vre-o pagubă importantă, sau se transmite altei clarafie că se constituie debitor personal pentru datoria persoanei și aceea persoană nu dă, instanței tutelare o devanzătorului.

Cine execută toate aceste drepturi născute pentru instanța tutelară?

Potrivit legii XX din 1877, exercitarea drepturilor sedriilor orfanale născute din contactele de împrumut, la caz când împrumutatul nu era consecvent cu condițiile contractului, se făcea după cum am mai văzut direct de sedrie, conform legilor ordinare de execuție.

Prin regulament s'a dispus improcesuarea prin serviciul contencios al Statului, la cererea instanței tutelare.

Am văzut că Legea XX din 1877 prevede ca membru al sedrii orfanale pe juriconsultul comunei, căruia îi dădea atribuții de control, al legalității actelor sedriilor orfanale și în special în materie de plasare a banilor sedrii, avea un rol important.

Art. 310 al legii de organizare din 1925, însă desființează atribuțiile acestor juriconsulți, și cum era natural a trebuit să pue ceva în loc. Juriconsultul Comunei a fost înlocuit cu serviciul Contencios al Statului.

Controlul asupra legalității acordării împrumuturilor este trecut acestei instituții (art. 76 și 77 R.).

Tot așa și în ce privește acțiunile ce ar izvorî din împrumuturi, s'a decis că vor fi intentate de serviciul Contencios al Statului (art. 78 R.).

În ce privește modul de intentare a acțiunii este important să cităm însuși textul art. 78 al Regulamentului: „Ori de câte ori debitorul ar trebui urmărit pentru plata împrumutului pe cale de acțiune și ori de câte ori instanța tutelară ar crede că sunt necesare și măsuri provizorii de asigurare, ea va trimite neîntârziat dosarul serviciului Contencios competent, care va lua măsurile trebuincioase în puterea acestui regulament, fără altă autorizație.

Față de dispozițiunile atât de clare ale acestui articol; față de independența pe care o acordă legea XX din 1877 îngrădită cu o responsabilitate personală a membrilor ce compun instanța tutelară (art. 80 R.) și în fine față de calitatea cu totul particulară a fondurilor administrate numai, de o instituție ce subsistă bazată pe un text precis de lege, mai poate fi îndoielă în numele cui trebuie să acționeze serviciul Contencios al Statului?

Instanța judecătorească care a dat sentința ce adnotăm, deși este de acord că „pentru ori ce litigiu ar deriva din împrumuturile acordate conform art. 62, 66, 67, 70, 71 și 78 din regulamentul sus citat, tot instanțele tutelare au obligațiunea de a lua și măsurile necesare pentru asigurarea sau denunțarea împrumuturilor, introducând acțiunile respective prin serviciile contencioase ale Statului”, și încununează această legalitate printr'un perfect raționament că din moment ce ele „au dispus asupra împrumutului fiind chiar parte contractantă, ar putea ca tot ele să fie și reclamante”, totuși le impută că nu au personalitate judiciară și deci acțiunea nu poate fi introdusă de serviciul Contencios al Statului.

Pe ce se sprijină Tribunalul când motivează cu tot regretul său, în felul de mai sus.

Motivează cu art. 10 din legea pentru organizarea Ministerului, publicată în Monitorul Of. Nr. 169 din 2 VIII 1929; cu dispozițiunea art. 11 și 12 din legea privitoare la organizarea Ministerului de Justiție, publicată în Mon. Of. No. 88 din 14 Aprilie 1933; cu dispozițiile art. 20 din legea pentru organizarea Corpului de avocați publici publicată în Mon. Of. Nr. 105 din 9-V-1933; cu ordinul circular al Ministerului de Justiție Nr. 2890 din 14-I-1935; și în fine cu decizia dată în cauza de instanță tutelară și de avizul dat de Contenciosul Statului ca urmare a deciziei instanței tutelare, probabil.

Ne permitem să discutăm aceste texte invocate de Tribunal și să vedem dacă ele concură la cele decise de Tribunal.

Cităm art. 10 din Legea pentru organizarea Ministerelor: „Ministerele reprezintă interesele generale ale statului ce le sunt atribuite prin prezenta lege. Ele n'au personalitatea juridică proprie; pot totuși sta în justiție în numele Statului și pentru Stat”.

Avea minorilor este un bun particular așa că interesul statului nu poate fi cu nimic atins. Ceva mai mult, pentru reaua administrare a acestor averi, sunt răspunzători chiar membri instanțelor tutelare (art. 80 R.) și în tot cazul paguba ce s'ar provoca minorilor, o suportă fondul de rezervă al instituției (art. 80 al. II R.).

Trecem acum la art. 11 și 12 din legea privitoare la organizarea Ministerului de justiție.

Prin aceste articole, se dă Ministerului de Justiție supravegherea modului cum se face controlul asupra administrării averii incapabililor. Cităm textul: „Suprave-

ghează modul cum se face controlul asupra administrării averii incapacabililor". Din acest text nu rezultă, că dispozițiile regulamentului din 1926 relative la inițiativa instanțelor tutelare de a face acțiuni în justiție prin contenciosul statului, sunt înlăturate.

Rolul Ministerului de Justiție față de acest text este îngrădit în puterea de disciplină ce o are asupra membrilor instanței tutelare. Și afară de aceasta art. 61 al. II din aceeași lege prevede că: „raporturile dintre Ministerul de Justiție și organele puterii judecătorești sunt acelea prevăzute de legea pentru organizarea judecătorească”, ori art. 305 din aceasta lege prevede că instanțele tutelare sunt îmbrăcate cu toate atribuțiile ce le-au avut sedriile orfanale, cari după cum am văzut aveau toată puterea de inițiativă și independență în raport cu Ministerul de care depindeau.

Prin art. 20 din legea pentru organizarea corpului avocaților publici este adevărat că avocații statului stau la dispoziția Ministerelor, însă întrucât un text de regulament care emană de la Ministerul de Justiție dispune ca aceștia să îndeplinească anumite atribuțiuni, ei sunt datorii a se conforma. Rezultă de aci că contenciosul avocaților statului poate intenta acțiunile prevăzute de regulamentul pentru administrarea fondurilor tutelare, în numele insanțelor tutelare.

Ordinul circular al Ministerului de Justiție 2980 din 14—I—35 la care se referă tribunalul, nu înțelegem cum a putut fi luat drept sprijin al tezei că instanțele tutelare nu ar putea fi reprezentate în instanță de avocatul statului, căci iată cum se exprimă acest ordin circular în punctul 6: „In cazurile prevăzute la Nr. 3 (e vorba de acțiunea provocatorie conform legii lichidării datoriiilor agricole) avocații Statului vor redacta acțiunile respective și vor reprezenta instanțele tutelare în cursul proceselor”.

În fine în ce privește decizia instanței tutelare dată în cauză și avizul Contenciosului statului răspundem cu textul următorului răspuns dat de Ministerul de Justiție, instanței tutelare dela Cluj sub Nr. 24.380 din 7 Martie 1936: „Răspunzând raportului Dv. Nr. 6279 din 15 Octombrie 1935, am onoare a vă face cunoscut că legea pentru organizarea corpului de Avocați publici referindu-se numai la acțiunile în justiție intentate de Stat, nu-și are aplicațiunea la procesele intentate de către Secțiile tutelare cu privire la administrarea fondurilor tutelare, unde se aplică regulamentul tutelar publicat în M. Of. Nr. 80 din 13 Aprilie 1926 și ca atare nu este nevoie de avizul consiliului de avocați din Minister”.

Credem că prin acest răspuns dat de Ministerul de Justiție s'a clarificat pe deplin chestiunea, și motivele sentinței nu sunt în măsură de a sprăjini dispozițiivul său.

Dar să revenim puțin asupra principiului pus de tribunal, că instanțele tutelare nu sunt persoane juridice și că deci nu pot acționa în justiție. Perfect adevărat. Dar cine poate opri pe legiuitor să dea acest drept unor anumite instituțiuni, sau persoane?

Dacă nu am face decât să ne referim la art. 10 din legea organizarea Ministerelor citate mai sus, am vedea că după acest text, Ministerele n'au nici ele personalitatea juridică, o spune categoric textul „totuși ele pot sta în justiție și încheia acte juridice, în numele Statului și pentru stat”.

Cazul instanței tutelare, nu este unic în legislația noastră, așa că găsim fără interese a enumera și acele cazuri.

În ce privește restul sentinței, referitoare la chestia dacă fondurile invocate de tribunal și găsim că este o motivare îreproșabilă.

I. MANESCU

președinte la Curtea de Apel Cluj

Jurisprudențe Procedurale

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III-a.

Decizia No. 339—936. Președinția Dlui C. Crăciunescu Cons.

Conform art. 130 pr. civ., pentru a recurge la calea prejudicială a acțiunii pentru constatarea raportului juridic trebuie să se stabilească existența necesității, anume pentru asigurarea situației juridice a părții, față de cealaltă parte.

Având în vedere că prin motivul I de casare recurenta se plânge de violarea art. 130, 269, 401, pr. civ., omisiune esențială și eroare gravă de fapt prin stabilirea că acțiunea intentată este necesară pentru asigurarea drepturilor acestuia, deși intimata nu a făcut dovada necesității; că prin motivul II de casare se invoacă violarea art. 130, 188 cifra 6 pr. civ., în dezvoltarea căreia se susține ca și în fața Curții de Apel, că întrucât intimata pentru valorificarea dreptului din litigiu avea deschisă mijlocul procedural al acțiunii în îndeplinire, nu putea să uzeze, de calea acțiunii pentru constatare, o atare acțiune prejudicială fiind admisibilă numai în cazul când este necesară pentru asigurarea situației juridice a părții, față de cealaltă parte; că existența necesității constituind o condiție esențială pentru admisibilitatea acțiunii pentru constatare, partea care recurge la această cale prejudicială, este obligată a face dovada necesității, chiar și în cazul când prin acțiune în loc de îndeplinirea cerută se pretinde constatare în baza art. 130 pr. civ., ceiace după art. 188 pct. 6 pr. c. nu constituie o schimbare a acțiunii;

Considerând că deși este de principiu că dreptul deschis în baza unui raport juridic, nu poate fi valorificat față de debitori, decât în cadrele unei acțiuni de îndeplinire, numai puțin însă este adevărat, că întrucât o atare acțiune numai atunci aduce la atingerea scopului urmărit de parte dacă dreptul valorificat a devenit scadent și deoarece acest drept ar putea fi periclitat, dacă nu s'ar admite apărarea lui înainte de a deveni scadent, legiuitorul prin art. 130 pr. civ., a admis ca existența dreptului să poată fi stabilită înainte de scadent și ca urmare ca hotărârea obținută pe această cale să constituie baza indiscutabilă a sentinței date în procesul de îndeplinire intentat ulterior;

Că în adevăr art. 130 pr. civ., după ce stabilește taxativ cazurile pentru cari se poate recurge la calea prejudicială a acțiunii pentru constatarea printre cari și aceia a existenței sau neexistenței unui raport juridic sau vreunui drept, prevede ca o condițiune pentru admisibilitatea unei atari acțiuni ca constatarea judecătorească să se prezinte ca necesară pentru asigurarea situației juridice a reclamantului față de părât.

Considerând că existența acestei necesități constituie o condițiune esențială pentru admisibilitatea în principiu a acțiunii pentru constatare, de unde urmează că partea numai

atunci poate uza de această cale dacă stabilirea judecătorească se prezintă ca fiind necesară pentru asigurarea situației juridice a părții față de cealaltă parte, astfel că această necesitate este excusă, dacă partea poate să ceară și îndeplinire, deoarece în cadrele unui proces în îndeplinire stabilirea temeiniciei sau netemeiniciei acțiunii se decide tocmai în baza și în urma examinării raportului juridic existent între părți și în acest punct de vedere în acest din urmă caz, intentarea acțiunii pentru constatare se prezintă ca fiind superfluă și lipsită de interes.

Considerând că în ce privește chestiunea de a se ști că o stabilire judecătorească când este necesară sau când nu este necesară pentru asigurarea situației juridice a reclamantului față de pârât, procedura civilă nu cuprinde nicio dispoziție în această privință, de unde urmează că stabilirea acestei necesități este lăsată la facultatea instanțelor de fond.

Că o asemenea necesitate trebuie considerată ca existentă de câte ori pârâtul prin atitudinea sa injustă periclitează atari drepturi ale reclamantului, cari nu pot fi valorificate și în cadrele unei acțiuni în îndeplinire, iar atitudinea justă a pârâtului poate fi dedusă din orice fapte și împrejurări prin cari se trage la îndoială existența raportului juridic sau a dreptului și cari pot avea urmare pierderea unei juste pretențiuni de către reclamant sau chemarea lui în judecată pentru îndeplinire fără nici o cauză.

Având în vedere că în speță este constant în fapt că intimata, reclamanta în fața Tribunalului, a cerut prin acțiune declararea prin sentință că reducerea sumei de 310.617 lei este operată de recurent în libelul de depunere cu No. 11.094 este nulă, iar pe de altă parte că Banca recurentă să fie obligată a restabili situația contului existentă anterior operațiunii de reducere.

Considerând că acțiunea astfel formulată are fără îndoială de obiect stabilirea unui drept, adică a quantumului depunerii pe care intimata o avea la recurentă pe de altă parte a neexistenței dreptului de compensație pretins de intimată și întrucât Curtea de Apel prin considerentele deciziunii sale constată și motivează asupra existenței necesității cerută de art. 130 pr. civ. chestiune care fiind îndeajuns motivată este necenzurabilă de Inalta Curte, cu drept cuvânt Curtea de Apel a considerat acțiunea intimitei ca întrunind condițiile prevăzute de art. 130 citat și prin respingerea incidentului bazat pe inadmisibilitatea acțiunii, n'a violat niciun text și n'a săvârșit omisiune esențială sau eroare gravă de fapt, astfel că motivele I și II de casare sunt neîntemeiate cu atât mai mult că intimata, cum s'a arătat, a cerut prin acțiune și obligarea recurentei la restabilirea contului în starea anterioară reducerii efectuate, adică la o îndeplinire în sensul arătat și sub acest raport acțiunea are și caracterul unei acțiuni în îndeplinire.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Dec. Nr. 735—1936. Președinția Dlui N. Stănilă consilier

Execuție. Conform art. 47 al. 6 din Leg. de execuție, execuția mobilă va continua atât timp cât următorul stăruie, fiind lăsată la aprecierea creditorului chestiunea suficienței bazei de asigurare.

DELIBERÂND,

Asupra recursului introdus de Conducta Sarmas Turda în contra încheierii cu No. 237-1934, a Curtii de Apel Cluj, S. II-a.

Având în vedere hotărârea supusă recursului și lucrările dosarului din cari rezultă că urmărirea Agricola Foncieră S. A., de asigurări și consortii, făcând cerere pentru continuarea execuției de realizare pentru acoperirea pretențiunii datorată de urmărita Conducta Sarmas, execuție ce fusese deja admisă prin încheierea din 9 Ianuarie 1934, Tribunalul Turda a respins această nouă cerere pe motivul că obiectele sechestrate reprezintă o valoare de trei ori mai mare decât creanța creditoarei și că nu este nici un caz prevăzut de art. 117 din Legea execuțională care să conducă la admiterea urmăririi continue.

Că împotrirea acestei hotărâri făcând apel urmărirea, Curtea de Apel prin deciziunea atacată cu prezentul recurs, admitându-l în parte, a reformat încheierea primei instanțe în sensul că se invită Tribunalul ca în conformitate cu art. 559 pr. civ., să procedeze la ordonarea execuțiunii continue, fără acordarea cheltuielilor făcute cu redactarea cererei de execuție; totodată instanța apelativă acordă urmărirea suma de 38 74 lei cheltuieli de recurs — apel.

Că pentru a decide astfel, Curtea de fond motivează — ceiace interesează în speță — că este lăsată la latitudinea creditorului următor să aprecieze dacă lucrurile sechestrate sunt suficiente pentru acoperirea creanței.

Având în vedere primul motiv al recursului prin care se susține că Tribunalul a făcut o greșită aplicație a legii când a admis execuția continuativă întrucât nu era în speță nici un caz prevăzut de art. 117 din legea execuțională.

Considerând că întrucât prin dispozițiile art. 47 al. 6 din citata lege, se prevede că execuția mobilă va continua atâta timp cât următorul stăruie, în acest text rezultă că este lăsată la aprecierea creditorului chestiunea suficienței bazei de asigurare sau realizare pentru acoperirea creanței, care formează obiectul urmăririi.

Că dacă art. 117 invocat de recurentă pretemeiuri de fapt și de drept în esență omogene și competența instanței se poate stabili față de tot pârâtii, de altă parte conform art. 118 b, Req. cărților Funduare din Ardeal (art. 2 din ord. dela 19 Septembrie 1860), creditorul ipotecar poate să introducă acțiune pentru valorificarea creanței sale sau contra debitorului

vede, anumite cazuri, când se mai poate admite execuția în continuare prin aceasta nu înseamnă că dispozițiile art. 46 citat nu mai sunt aplicabile, ci el arătând cazurile și modalitățile de procedare în astfel de materie nu face decât să lămurească și mai bine prevederile unui text anterior: că din acest din urmă text — 117 — are mare însemnătate din punctul de vedere a acordării cheltuielilor, deoarece călăuzându-se de principiu rezultată, instanța poate să aprecieze dacă noile cereri de sechestru sunt făcute în spirit de sicană sau nu.

Că dar admitând tribunalul cererea de execuție continuativă prin aceasta nu a făcut o greșită aplicatie a legii, astfel că motivul se găsește nefondat.

Văzând și motivul prin care se pretinde că numai prin gresita interpretare a legii a putut Tribunalul să oblige pe recurentă la suportarea cheltuielilor de recurs — apel — deoarece susține recurenta prin hotărârea atacată cu apel recurenta a fost scutită a solvi cheltuielile de execuție;

Având în vedere că se constată din actele dosarului că recurenta nu a intervenit pentru respingerea cererii de execuție în continuare a firmei urmăriitoare; că recurenta a fost scutită prin hotărârea Tribunalului de a mai suporta cheltuielile cererii de execuție.

Că dar în atari condițiuni Curtea de Apel nu putea să acorde firmei urmăriitoare suma de 3874 lei cheltuieli de recurs și obligă pe recurentă la suportarea lor, așa că acest motiv găsimuse întemeiat recursul urmează a se admite în parte casându-se încheierea Curtii de fond fără trimitere.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 380/1936. Președ. Dlul S. Tîpci consilier

Acțiunea pentru valorificarea acțiunii ipotecare nu intră în prevederile art. 12 din Leq. LIV 1912, care se ocupă numai de acțiunea de radiare și de aceia de eşire din indiviziune.

Condițiunile cumulului de acțiune.

Curtea,

DELIBERÂND,

Având în vedere că prin motivul II de casare recurenta invoacă: exces de putere și violarea art. 180 pct. 3 pr. civ. ard., art. 12 din legea LIV:1912, art. 180 pct. 2 pr. civ. ard. art. 461 c. c. a., art. 1 din legea de exec. și susține în desvoltare că, Curtea de Apel numai prin violarea acestor texte de lege nu a stîns procesul în urma excepțiilor ridicate de dînsa, prin care a susținut că acțiunea intimatilor, nu a fost introdusă mai întîi în Cartea Funduară pentru notare și că intimații nu-și dovedesc calitatea de debitori față de dînsa, neavând un titlu executor.

Considerând că Curtea de Apel, confirmând respingerea excepțiilor dilatorii ridicate de recurenta nu a violat textele de lege invocate prin acest motiv, deoarece în ce privește prima excepțiune, acțiunea intimatilor, fiind

o acțiune pentru valorificarea unei creanțe, ipotecare, nu intră în prevederile art. 12 din legea LIV:1912, care se ocupă numai cu acțiunile de radiare din c. f., de îndreptarea cărților funduare și de desființarea comunității de proprietate referitoare la imobile și deci nu trebuia introdusă în prealabil la cf., pentru notare, așa că în această situațiune Curtea de Apel cu drept cuvânt a considerat acțiunea lor ca fiind bine introdusă direct la tribunal.

Considerând că, în ce privește a doua excepțiune, nu se poate susține că intimații nu și-ar fi dovedit calitatea de creditori, deoarece din moment ce este necontestat că debitoarea lor pârâta II, a transmis recurentei imobilul în litigiu grevat cu dreptul lor de ipotecă, numiții, ca creditori ipotecari, erau îndreptățiți să-și valorifice creanta prin intentarea unei acțiuni contra recurentei ca proprietară a imobilului ipotecat în baza art. 466 c. c. a., modificat prin art. 118 b, Reg. c. f. și art. 2 al. ord. din 19 Septembrie 1860 tinzând la obținerea unei sentințe pentru a putea cere în baza unui titlu executoriu ordonarea licitației în limitele dreptului lor de ipotecă întabulat și în consecință nici motivul II de casare nu este întemeiat.

Având în vedere că prin motivul III de casare recurenta invoacă violarea art. 132 pr. civ. ard., art. 447 c. c. a., și art. 137 din legea de exec. și susține în desvoltare că acțiunea intimatilor trebuie respinsă de plană întrucât cuprinde două procese distincte a) îndestularea creanței din imobil și b) plata sumei de 80.000 lei, cumul de proces cu proceduri diferite, ceiace este inadmisibil conf. art. 132 pr. civ. ard.

Considerând că într'adevăr potrivit art. 132 pr. civ. ard., cumul de acțiuni, cu proceduri diferite, este inadmisibil contra aceluiaș pârât.

Considerând însă că în speță se constată din decizia atacată cu recurs că intimații au cerut prin acțiunea lor pe de o parte obligarea recurentei să tolereze îndestularea creanței lor de 80.000 lei din imobilul ei grevat cu dreptul lor de ipotecă până la concurența sumei de mai sus, iar pe de altă parte au cerut și obligarea pârâtei II la plata aceleiaș creanțe.

Că atât Tribunalul cât și Curtea de Apel, care a confirmat sentința Tribunalului au obligat pe pârâta I, recurenta de azi, să tolereze îndestularea creanței lor de 80.000 lei din imobilul ei grevat cu dreptul lor de ipotecă, iar pe pârâta II, ca debitoare directă și personală, au obligat-o să plătească aceiaș creanță.

Că deci textul de lege de mai sus este cu totul străin de firea pricinii, deoarece se referă la un cumul de acțiuni contra aceluiaș pârât, iar nu contra mai multor pârâți, ca în speță.

Considerând că de altfel nu poate fi vorba nici de un cumul de acțiuni inadmisibil, deoarece pe de o parte, conform art. 78 pr. civ. ard., mai multi pârâți pot fi chemați în judecată în cazul când obiectul procesului îl formează drepturi și obligațiuni, ce isvorăsc din

personal, sau contra proprietarului imobilului ipotecat (debitor ipotecar), sau colectiv contra amândorora, cum au făcut intimații.

Că în speță este definitivă că pârâta II, Maria Sighetii, este responsabilă ca debitoare directă și personală, iar pârâta I, recurenta de azi, este responsabilă ca proprietara imobilului ipotecat în limita dreptului de ipotecă intabulat în favoarea intimaților.

Că așa fiind, deși acțiunea intimaților cuprinde două capete de cerere, totuși ambele tinzând la încasarea aceleiași creanțe, ele puteau fi judecate împreună, fără să se fi violat prin aceasta dispozițiunile art. 132 pr. civ. sau art. 447 c. c. a., și art. 137 din legea exec. cum pretinde recurenta.

Că prin urmare, nefiind întemeiat nici acest ultim motiv de casare recursul urmează a se respinge, fără cheltuieli de judecată, întrucât întâmpinarea intimaților este nesuficient timbrată.

Jurisprudențe penale

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a
Decizia No. 898—1936. Președ. Dlui N. Stănilă cons.

Penal. Conform art. 409 pr. pen. pentru dezbaterea principală este obligator a se cita numai apărătorul public, iar necitarea apărătorului special n'are nicio consecință juridică.

Văzând recursul scris introdus de acuzații în baza nulității dela art. 384 pct. 6 și 9 pr. pen. și 385 pct. 1, lit. a și b și pct. 3 pr. pen. nerespectarea dispozițiilor art. 409 pr. pen. și art. 1, și 2 din Legea XL:1914 precum și art. 461 C. p.

Asupra nulităților de formă;

Având în vedere că pe motivul de casare bazat pe nulitatea dela art. 384 pct. 6 pr. pen. recurenții se plâng, că instanța de fond a săvârșit o nulitate prin aceia că apărătorul special, nefiind citat nu s'a prezentat la dezbaterea principală, iar procesul s'a judecat în lipsa lui, rămânând astfel lipsiti de apărare.

Considerând că potrivit art. 412 pr. pen., dezbaterea principală se poate ține dacă apărătorul public este prezent chiar în lipsa apărătorului special.

Că în speță, după cum rezultă din procesul verbal al dezbaterii principale care a avut loc înaintea Curții de Apel în ziua de 3 Iulie 1934, acuzații au fost apărați de apărătorul public Dr. Jurko Ștefan.

Că, așa fiind bine, Curtea de fond a judecat cauza în lipsa apărătorului special.

Că dar, motivul de casare bazat pe nulitatea dela art. 384 pct. 6 pr. pen. este nefondat.

Văzând motivul de recurs, bazat pe nulitatea dela art. 384 pct. 9 pr. pen. prin care se susține, că greșit Curtea de Apel a judecat procesul, în lipsa apărătorului special care nu a fost citat.

Considerând că potrivit dispozițiilor art. 409 pr. pen., pentru dezbaterea principală este obligator a se cita numai apărătorul public, iar în ce privește pe apărătorul special necitarea lui, nu are nicio consecință juridică.

Că, deci, împrejurarea că apărătorul special nu a fost citat, și că nu s'a prezentat la dezbaterea principală, nu constituie un caz de nulitate, așa că motivul de casare bazat pe nulitatea dela art. 384 pct. 9 pr. pen., este nefondat.

Considerând că din procesul verbal al dezbaterii principale ce a avut loc înaintea Curții de Apel, rezultă că apărătorul public, a declarat că susține apelul declarat de acuzați și cere achitarea lor.

Că prin apelul lor, acuzații după ce desvoltă în petițiunea de apel motivele, în subsidiar adaugă că dacă starea de fapt nu ar apărea pe deplin stabilită, își rezervă dreptul ca la dezbaterea apelului să depună o listă de martori pentru dovedirea și clarificarea stării de fapt.

Că la dezbaterea principală după cum s'a arătat, nu au cerut acest lucru și nici nu au depus lista cu martorii.

Că așa fiind, motivul de casare prin care se pretinde de acuzați, că li s'a respins probatoriul propus în apărare, este inexact în fapt urmând a se respinge.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II.
Decizia Nr. 993—1936. Președinția Dlui N. Stănilă cons.

Este de principiu ca mandatul celui care a redactat recursul trebuie să accepte și rațiunea este ca instanța de casare să verifice dacă persoana ce a făcut recursul avea după lege această calitate sau nu.

DELIBERÂND,

Asupra recursului făcut de avocatul Dr. Publiu Conda pentru lezatul Drăghici Ioan, contra deciziunii No. 1306—1934 a Curții de Apel Cluj, S. II-a, prin care menținându-se sentința primei instanțe, acuzatul Teodorescu Ioan zis Ciulică a rămas achitat de sub acuzarea ridicată împotriva sa pentru delictul de leziuni corporale grave cauzate prin imprudență prevăzută de art. 310 al. 1 c. pen., ce ar fi săvârșit față de numitul lezat.

Având în vedere că din actele și lucrările dosarului nu rezultă că avocatul Dr. Publiu Conda să fi apărât înaintea instanțelor de fond interesele lezăturii în baza vreunei procuri verbale sau pe baza vreunei împuterniciri scrise.

Considerând că este de principiu că în cazul unui recurs formulat în scris de un mandatar în numele altuia, atașarea la petițiunea de recurs sau cel puțin existența la dosar a împuternicirii pentru a-l introduce este indispensabilă, acest principiu căsându-si rațiunea de a fi în necesitatea de a se da posibilitatea instanței de casare să verifice dacă persoana ce a făcut recursul scris avea după lege această calitate sau nu.

Că, așa fiind și întrucât în speță nu rezultă că avocatul Dr. Publiu Conda ar avea calitatea de a introduce recursul în casare în numele lezăturii Drăghici Ioan, astfel că recursul său se privește ca făcut fără îndreptățire legală și în conformitate cu dispozițiunile art. 434 al. III, pr. penală cată a fi respins ca atare.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 2478—1934. Președenția D-lui Th. Radu cons.

Penal. Cuvintele scrise într'un ziar... „sfărâmand ziduri, obstacole și trecând ordinele Ministeriale puterea muncitorească trece înainte... până la victorie și învingerea rezistenței pusă în cale de autoritatea constituită” întrunesc delictul prevăzut de art. 8 din legea pentru reprimarea unor infracțiuni la liniștea publică.

DELIBERÂND.

Asupra recursului declarat de către acuzatul Lucian Alexandru, în contra deciziei No. P. 150-4—1933 a Curții de Apel Cluj, S. I-a, prin care reformându-se sentința penală No. P. 2272—1931 a Tribunalului Cluj S. IV, acuzatul a fost condamnat la 1 lună închisoare corecțională și 5.000 lei amendă, precum și la excluderea dela funcțiuni și suspendarea drepturilor politice pe timp de un an, pentru faptele prevăzute, calificat și pedepsit de art. 172 al. I c. p. combinat cu art. 8 și 7 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice, cu aplicatiunea art. 92 c. p.

Având în vedere motivul de casare prin care recurentul susține că întrucât Curtea de Apel i-a majorat pedeapsa dată de Tribunal, desbaterea principală nu se putea ține fără prezența lui, ori prin faptul că desbaterea principală a fost ținută în lipsa acuzatului, Curtea a violat dispozițiunile art. 423 al. V pr. pen., motiv de casare care potrivit dispozițiilor art. 30 al. II, nov. pr. pen., urmează a fi considerat ca întemeiat pe nuliitatea de formă prevăzută de art. 384 pct. 6 pr. pen.

Considerând că, potrivit dispozițiilor art. 423 al. 4 și 5 procedură penală, numai în cazul când acuzatul a apelat o sentință achitaătoare a Tribunalului, Curtea de Apel nu poate reforma sentința primei instanțe în defavoarea acuzatului, dacă acesta nu este prezent la desbaterea principală a Curții.

Că, astfel fiind și cum din dosar se constată că Parchetul Tribunalului Cluj a apelat o sentință, prin care acuzatul fusese condamnat de către prima instanță, urmează că prezența recurentului nu era obligatorie la desbaterea principală a Curții de Apel și deci motivul de casare cătă a fi înlăturat, ca nefondat.

Având în vedere motivele de casare întemeiate pe cazurile de nulitate de fond prevăzute de art. 385 p. 1, a și b, prin care recurentul susține că fapta imputată lui nu întrunește elemente vreunei infracțiuni penale și că s'a violat legea „Mârzescu” din 11 Decembrie 1924 întrucât ea nu poate fi aplicată, în speță fiind vorba de articol de ziar.

Având în vedere că, în baza probelor administrate instanțele de fond au stabilit în fapt:

Că acuzatul a provocat la nesupunere și desconsiderarea ordinelor autorităților constituite, prin publicarea în No. 42 al ziarului „Munkás Ujság” din 22 Februarie 1931 a u-

nui articol intitulat „Față de provocatiunea autorităților muncitorimea organizată din Cluj și-a afirmat puterea”, în care printre altele a scris „recunoștință și mulțumită bărbăților curajoși și copilor martiri de proletari, cari s'au angajat în această luptă ca să promoveze cauza sfântă a clasei muncitorești și social democrația sfărâmand ziduri, obstacole și trecând ordinele Ministeriale, puterea muncitorească trece înainte și tot înainte până la victorie și învingerea rezistenței pusă în cale de autoritatea constituită”.

Considerând că această stare de fapt astfel constatată și reținută de către instanțele de fond în sarcina acuzatului constituie în toate elementele sale infracțiunea prevăzută și calificată de art. 8 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice, care prevede că se va aplica acelor care vor fi provocat direct la comiterea unei infracțiuni calificate crimă sau delict prin răspândirea în public de scrieri de orice fel, ziare, gravuri, afișe sau alte asemenea.

Că dar motivele de casare urmează a fi înlăturate ca nefondate.

Având în vedere că, din examinarea hotărârei instanței de apel, rezultă că în speță s'a făcut o bună aplicațiune a textelor de lege reproduse mai sus, în raport cu faptele constatate prin zisa sentință în sarcina acuzatului;

Că pedeapsa de 1 lună închisoare corecțională, 5.000 lei amendă și suspendarea dela drepturi politice și excluderea dela funcțiuni de timp de un an, a fost dată recurentului, în cadrul acestor texte și cu respectarea limitelor legale, așa încât motivul de casare, întemeiat pe cazul de nulitate de fond prevăzut de art. 385 pct. 2 pr. pen. urmează a fi înlăturat, ca nefondat, dimpreună cu motivul de casare întemeiat pe cazul de nulitate de fond prevăzut de art. 385, pct. 3 pr. p. care se găsește a fi inadmisibil întrucât în speță instanțele de fond făcând acuzatului aplicațiunea art. 92 c. p. potrivit dispozițiilor art. 33 al. II, Nov. P. p. părțile nu mai pot propune în fata acestei Inalte Curți, o mai largă aplicațiune a lui.

Că dar recursul urmează a fi respins, ca nefondat.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II.

Decizia Nr. 2407—1934 Președenția D-lui A. D. Procopiu cons.

Penal. Conform art. 12 din Leq. fal. (art. 717 cod. com. Român) după începerea efectului deschiderea falimentului, nu se mai poate sechestra ori urmărirea asupra bunurilor formând masa falimentului, așa că fapta acuzatului de a ridica și transporta cu autorizația sindicului mărfuri sechestrate ulterior deschiderea falimentului, nu atrage consecințe penale.

DELIBERÂND.

Asupra recursului declarat de Administrația Financiară Deva contra deciziei Curții de Apel Cluj s. II-a No. 552—1933, prin care

confirmându-se sentința primei instanțe inculpatul Ștefan Damianof a fost achitat în baza art. 326 pct. 1 Pr. pen. de sub învinuirea crimei de sustragere de sub sechestru, prev. și pedepsit de art. 355, 359 al. I, tez. II și al. II. C. p.

Având în vedere motivul de casare declarat cu invocarea nulității materiale prev. de art. 385 p. 1, a pr. pen. fără a fi motivat.

Având în vedere că pentru a achita pe inculpat, instanțele de fond constată că acuzatul fiind declarat în stare de faliment în luna Iulie 1929, în urma intervenției Judecătorului Silvic al Trib. Mehedintzi s'a aplicat sechestru și inventariat averea susnumitului aflătoare în orașul Deva, iar în cursul procedurii falimentare, administrația financiară a jud. Hunedoara cu luna Noembrie 1929, a cerut verificarea creanței sale în sumă de 82.663 lei.

Că'n urma cererei acuzatului, prin jurnalul Tribunalului Mehedintzi din 18 Decembrie 1930 s'a acordat acuzatului continuare de comerț pe timp de 18 luni, conform art. 804 din codul comercial român sub supravegherea judecătorului sindic al Trib. Mehedintzi și a Comisiei de creditori, iar prin adresa dn 20 Februarie 1931 s'a intervenit către sindicul Tribunalului Hunedoara pentru predarea întregii averi inventariate în orașul Deva acuzatului susnumit.

Că'n aceeași lună acuzatul se prezintă și ia în primire dela Judecătorul sindic al Trib. Hunedoara averea inventariată aflătoare în orașul Deva.

Că după aceasta administrația financiară aflând că acuzatul a început a vinde din marfă, aplică la data de 28 Februarie 1931 un sechestru pe o parte din marfa aflătoare în magazinul acuzatului din Deva pentru urmărirea impozitelor datorate de acuzat.

Că obiectele sechestrate în lipsa acuzatului, fără a fi puse sub sigiliu și fără a fi încredințate pentru pază acuzatului sau altei perscane ca custode, rămân în locul unde au fost aflate de agenții fiscalului, iar acuzatul în temeiul jurnalului Tribunalului de comerț, prin care a fost autorizat să continue comerțul pe timp limitat, sub supravegherea sindicatului, ridică întreaga cantitate de marfă aflătoare, în Deva transportând-o la Turnu-Severin, împreună cu obiectele sechestrate, în scopul mai sus arătat, așa fel încât la un interval de timp, agenții fiscalului primind informațiuni că marfa sechestrată s'a ridicat, constată faptul și sesizează parchetul.

Având în vedere că conform dispozițiilor art. 12 din legea falimentului, corespunzător art. 717 cod. com. rom. după începerea efectului de drept al deschiderii falimentului nu se mai poate ordona asupra bunurilor, formând masa falimentului sechestru sau execuție, iar dacă acestea s'a ordonat nu pot fi efectuate și întrucât totuși s'ar efectua, rămân fără efect de drept, valorificarea oricărei creanțe urmând să se facă numai pe calea înscrierii și verificării creanțelor conform procedurii de faliment.

Considerând că autorizarea dată pentru continuarea exploatarii patrimoniului comercial al falitului pe baza art. 804 al codului de comerț român nu este o măsură care să ducă la stingerea procedurii de faliment, ci o măsură provizorie, pentru lichidarea activului falimentului, și în consecință dispozițiile referitoare la interdicțiunea de urmărire și sechestrarea activului falimentar din partea creditorilor falitului, în afara procedurii speciale prev. de legea citată, se menține și după luarea măsurii mai sus amintite.

Având în vedere că în spută, față de cele mai sus arătate, *fapta acuzatului de a fi ridicat și transportat pe baza autorizatiunii judecătorului sindic, obiectele predate lui și sechestrate apoi în condițiunile arătate de către Administrația Financiară nu este de măsură a atrage asupra sa consecințele penale, sechestru fiind levit de nulitate conform textului mai sus citat.*

Că astfel fiind, faptul acuzatului nu întrunește elementele constitutive ale crimei de sustracție și nici ale unei alte infracțiuni prev. de legile penale, și în consecință bine instanțele de fond au achitat pe acuzat în baza art. 326 pct. 1 Pr. pen.

Că prin urmare motivul de casare e nefondat iar recursul cată a fi respins ca nefondat.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a.

Decizia No. 1856-1934. Președ. Dlui Th. Radu cons.

Contra dispozițiilor luate de instanța tre-bue anunțată calea de atac imediat. Inalta Curte de Casație examinează nulitățile, bazându-se pe starea de fapt stabilită de instanța de fond. Respectarea gradatțiunii pedepselor.

DELIBERÂND.

Asupra recursului declarat de către apărătorul special al acuzatilor Pop Gheorghe și Pop Vasile în contra deciziunii No. P. 855-4-1933 a Curtii de Apel Cluj, S. I-a, prin care menținându-se sentința penală No. 917-1932 a Tribunalului Someș S. II-a, acuzatul Pop Gheorghe a rămas condamnat la 1 an închisoare corecțională ca pedeapsă principală și 1000 lei amendă, ca pedeapsă accesorie pentru faptul prevăzut, calificat și pedepsit de art. 401 c. p. și 402 al. 2 c. p. cu aplicațiunea art. 92 c. p. iar acuzatul Pop Vasile a rămas condamnat la 6 luni închisoare corecțională și 500 lei amendă pentru faptul prevăzut, calificat și pedepsit de art. 401 și 402 al. 2 c. p. combinate cu art. 72, 66 și 69 c. p.

Având în vedere că acest recurs este declarat cu invocarea cazurilor de nulitate de fond prevăzute de art. 385 p. 1, a. c. 2 și 3 pr. pen., iar prin motivele scrise de casare recurentul sustine că greșit li s'a respins de către Curtea de Apel, cererea lor de a li se comunica deciziunea Curtii, iar pe de altă parte tind prin discutarea probelor și a mijloacelor de probatiune, să creieze o nouă stare de fapt din care să reiasă că ar fi nevinovați.

Având în vedere motivul de casare prin cari acuzații susțin că greșit li s'a respins de către Curtea de fond cererea lor, de a li se comunica deciziunea instanței de apel.

Considerând că, potrivit dispozițiilor art. 384 al. penultim pr. pen. *contra unei dispozițiuni luate nu se poate recurge la mijlocul de atac dacă partea interesată nu l'a declarat îndată după luarea dispozițiunei vătămătoare:*

Că, astfel fiind și cum din dosar se constată că apărătorul special al acuzatilor, cu toate că a fost de față când Curtea de fond a dispus să nu i se comunice deciziunea sa și totuși n'a declarat imediat mijlocul de atac urmează că motivul de casare să fie înlăturat, ca tardiv invocat.

Având în vedere motivul de casare întemeiat pe cazul de nulitate de fond prevăzut de art. 385 p. 1. a pr. pen.

Considerând că, potrivit dispozițiilor art. 33 al. 3 nov. pr. pen. Inalta Curte în examinarea unei nulități materiale este datoare a-si întemeia deciziunea sa numai pe starea de fapt stabilită, ca adevărată de către instanțele de fond.

Având în vedere că, în baza probelor administrate instanțele de fond au stabilit în fapt:

Că acuzatul Pop Gheorghe la data de 13 Mai 1930, în comuna Osoiu, Jud. Someș, a plăsmuit un act de vânzare-cumpărare, scriind în numele reclamantei Duma Gafia și a martorului Gavril și Mihai și semnându-i prin punerea degetului în dreptul numelui acestora, fără ca ei să fi luat parte la contract sau să fi dat autorizație de semnare și în urmă a făcut uz de acest document falsificat, întabulând pe numele său, imobilele reclamantei în valoare de peste 10.000 lei, menționate în contractul falsificat.

Că, acuzatul Pop Vasile, cu bună știință a dat concurs lui Pop Gheorghe la executarea falsului aceluși act de vânzare-cumpărare, ajutându-l chiar la plăsmuirea materială a actului, scriind numele reclamantei Duma Gafia, în acel act.

Considerând că, această stare de fapt astfel constatată și reținută de către instanțele de fond în sarcina acuzațiilor constituie în toate elementele sale pentru Pop Gheorghe infracțiunea prevăzută și calificată de art. 401 și 402 al. 2 c. p., iar pentru acuzatul Pop Vasile infracțiunea prev. de art. 401 și 402 al. 2 c. p. combinate cu art. 69 pct. 2 c. p.

Că, dar motivul de casare întemeiat pe cazul de nulitate de fond prevăzut de art. 385 p. 1 a. pr. pen., urmează a fi înlăturat ca nefondat.

Având în vedere că din examinarea sentințelor instanțelor de fond nu se constată în favoarea acuzațiilor nici o cauză de excludere a imputabilității sau destingere a responsabilității și cum nici recurentul nu indică vreuna, urmează că motivul de casare întemeiat pe cazul de nulitate prevăzut de art. 385 pct. 1, c. pr. pen., să fie înlăturat ca nefondat.

Având în vedere motivul de casare întemeiat

iat pe cazul de nulitate de fond prevăzut de art. 385 pct. 2 pr. pen.

Considerând că potrivit dispozițiilor art. 92 c. p. instanțele făcând aplicațiunea lui, sunt obligate a scădea pedeapsa cuvenită acuzatului sub minimul prevăzut aceluși gen de pedeapsă și chiar să dea în loc de recluziune închisoare corecțională.

Că, conform art. 66 c. p. combinat cu art. 72 c. p. complicitatea se va pedepsi mai ușor decât crimele și delicturile consumate, putându-se da ca pedeapsă chiar sub minimum prevăzut pentru acele infracțiuni și chiar o pedeapsă mai ușoară.

Că, potrivit dispozițiilor art. 24 c. p., durata cea mai scurtă a recluziunii este de 6 luni.

Că astfel fiind și cum în speță acuzatul Pop Gheorghe i s'a dat ca pedeapsă privativă de libertate cu aplicațiunea art. 92 c. p. un an închisoare corecțională, în baza art. 402 al. 2 c. p. care prevede ca pedeapsă recluziunea de la 6 luni până la 3 ani și amendă până la 2000 lei; iar acuzatul Pop Vasile, 6 luni închisoare corecțională în baza aceluși text de lege combinat cu art. 66, 69 și 72 p. p., urmează că instanțele de fond în măsurarea pedepselor date acuzaților n'a observat toate gradatiile prevăzute de lege, întrucât acuzaților în baza textelor mai sus citate, nu li se putea da o pedeapsă, privativă de libertate, care să treacă în durată minimul prevăzut pentru acea infracțiune și nici a fi egal cu el;

Că dar instanțele de fond dând pedepsele din speță au săvârșit nulitatea de fond, prevăzută de art. 385 pct. 2 pr. pen., și deci din acest punct de vedere motivul de casare se găsește a fi fondat, urmează a se admite și fără a mai intra în discuțiunea motivului de casare întemeiat pe cazul de nulitate prevăzut de art. 385 pct. 3 pr. pen. rămas fără obiect, urmează a se casa pentru nulitatea prevăzută de art. 385 pct. 2 pr. pen. ambele sentințe ale instanțelor de fond, privitor la pedepsele privative de libertate ale acuzatilor, și în fond această Inaltă Curte apreciind să condamne în baza aceluși text de lege pe acuzatul Pop Gheorghe la 5^{1/2} (cinci jumătate) luni închisoare corecțională, iar pe acuzatul Pop Vasile la 3 (trei) luni închisoare corecțională.

Inalta Curte de Casație și Justiția Secția II-a

Decizia Nr. 1759—1934, Președintele Dnol Th Radu consilier

Viol. Simpla trântire pe pat nu constituie un început de executare a infracțiunei.

DELIBERÂND.

Asupra recursului declarat de acuzatul Micsan Iosif contra deciziunei Curții de Apel Cluj S. I, Nr. 1532-2—1933, prin care reformându-se sentința primei instanțe, numitul a fost condamnat la 6 luni recluziune pentru viol prev. și pedepsit de art. 232 al. I, combinat cu art. 65 și 66 C. p.

Având în vedere motivul de casare declarat în scris, prin care recurentul în esență se

plânge de greșita interpretare a art. 232 C. p. deoarece fapta sa nu constituie infracțiune; prin inexistența constrângerii și violenței;

Având în vedere că pentru a condamna pe acuzat, Curtea de Apel constată că în noaptea de 4 spre 5 Martie 1933, numitul a încercat să coabiteze prin violență, cu ucenica sa Székely Juliska în etate de 14 ani 10 luni.

Având în vedere că din starea de fapt stabilită de Curte și anume că în noaptea de 4 spre 5 Martie, acuzatul în etate de 64 ani, punându-și în gând să aibă raporturi sexuale cu lezata Székely Juliska, angajată ucenică la atelierul său de frizerie, în etate de 14 ani și 10 luni, a trimis pe Illes Elisabeta să cumpere vin, pe care apoi l'au băut toți trei.

Că după aceasta s'au culcat în aceleași cameră, acuzatul singur într'un pat, iar lezata cu martora Illes Elisabeta în celălalt pat, unde dormea și o fetiță a acuzatului în etate de 6 ani.

Că după ce au stins lampa, acuzatul s'a dus la patul unde dormea lezata și cu intențiunea de coabita cu ea a târât-o în patul lui; dar la țipetele victimei, o patrulă de jandarmi ce trecea pela fereastra camerei respective, a deschis geamul împiedcând pe acuzat la îndeplinirea acestei fapte.

Inalta Curte nu constată un început de executare, element esențial al tentativei; dat fiindcă simpla trântire pe pat nu constituie un început de executare.

Că prin urmare lipsind acest element component, fapta sa nu constituie infracțiunea de tentativă la crima prev. de art. 232 al. I. C. p. și în consecință motivul de casare bazat pe nulitatea prev. de art. 385 p. I. a. Pr. p. fiind fondat deciziunea Curtii de Apel urmează a fi casată fără trimitere, iar acuzatul Micsa Ioșif a fi achitat conform art. 326, p. I. Pr. p.

Jurisprudențe la diverse legi

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II.

Decizia Nr. 1586-935. Preșidenția Dlui C. Gh. Rătescu. cons.

Fiscal. Din disp. art. 34 din Legea de urm. și percep. venit. publice din 1 Aug. 1934, care prevede că în apel va fi citat Ad-torul financiar, iar nu Ministerul Finanțelor, reiese că aceasta constituie numai excepțiune, ce nu poate fi extinsă și la comunicarea hotărârilor, care se face numai Ministerului de Finanțe.

DELIBERÂND,

Asupra recursului în interesul legii, declarat de Parchetul General al Inaltei Curți de Casație în contra dec. Fisc. III, 7122-1933 a Curții de Apel Timișoara sec. III-a.

Având în vedere că examinarea deciziunii supuse recursului rezultă că Tribunalul Arad s. III-a prin sentința Nr. Fisc. 21 46 din Decembrie 1932, admitând apelul în contestația fraților Neumann, a anulat procesul verbal de urmărire pentru suma de 525.000 lei taxe de

înregistrare: că în contra acestei sentințe, declarându-se recurs de către Ministerul de Finanțe, la 14 Iulie 1933 Curtea de Apel din Timișoara prin decizia 7122-1933, l'a respins ca tardiv, pe motiv că deși sentința Tribunalului a fost comunicată Administrației Financiare Arad cât și Serviciului Contencios al Statului, la 23 Ianuarie 1933, totuși Ministerul de Finanțe n'a introdus recursul său decât la 14 Iulie 1933.

Având în vedere că în contra acestei soluțiuni de drept s'a introdus prezentul recurs în interesul legii, prin care se pretinde că s'a violat art. 34 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice din 1 August 1921 și art. 33 legea organică a Inaltei Curți de Casație, prin aceia că s'a făcut comunicarea sentinței în mod greșit Administratorului Financiar al Județului Arad, atât timp cât trebuia făcută Ministerului de Finanțe socotindu-se ca tardiv un recurs în termen.

Considerând că potrivit dispozițiilor art. 33 din legea organică a Curții de Casație din 9 Martie 1932 — sub imperiul căreia a fost pronunțată sentința fiscală Nr. 2146 din 2 Decembrie 1932 a Tribunalului Arad — se prevede că termenul de recurs în orice materie este de 30 zile libere de comunicare.

Că chestiunea ce urmează a se rezolva este, dar, aceia de a se ști dacă în spetă, această comunicare se face Ministerului de Finanțe în sediul său din București sau este suficientă comunicarea făcută Administratorului Financiar respectiv.

Considerând că este de principiu că spre a fi opozabilă, în ce privește curgerea termenului de atac — comunicarea unei hotărâri trebuie să fie făcută părților în proces la domiciliul lor real sau ales sau mandatarilor lor.

Că dispozițiunile art. 34 din legea de urmărire din 1 August 1921 cum și din întreaga economie a acestei legi rezultă că în procelele năseute din aplicatiunea ei, Ministerul de Finanțe cu sediul în București este parte în proces.

Considerând că potrivit art. 75 al. 1, proc. civ. se prevede că Statul și în genere Administrațiile și Stabilimentele publice și de interes public se vor cita în persoană capului Administrațiunii, la scaunul administrațiunii sau stabilimentului, iar după art. 137 proc. civ. hotărârea dată în lipsă sau față cu părțile, după ce va fi redactată, se va trimite în copie fiecărei părți și această copie se va lăsa la persoană sau la domiciliul ori reședința sa, iar agentul judecătoresc va proceda potrivit art. 74 sau 75 din proc. civ. de unde rezultă că în procelele în care Statul figurează ca parte citarea în instanța și comunicarea hotărârilor judecătorești trebuie să fie făcută cu Statul potrivit art. 75 al. 1, din proc. civ.

Având în vedere că dela aceste reguli de drept art. 34 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice din 1 August 1921 face o singură excepțiune, prevăzând că în contestațiunile la urmărire în apel va fi citat administratorul financiar, iar nu Ministerul

de Finanțe, excepțiune care fiind de strictă interpretare, nu poate fi extinsă și la comunicarea hotărârilor, căci potrivit reulelor de mai sus rămâne a se face numai către Ministerul de Finanțe tot ce s'ar putea conchide fiind că Ministerul de Finanțe să autorizeze oficial pe Administratorul Financiar respectiv, să primească comunicări de hotărâri, ceiace este cazul în speță.

Că astfel fiind, urmează a decide că greșit a fost comunicată sentința Tribunalului Arad, Administratorului Financiar din Județul Arad, care nu avea mandat legal de a primi o asemenea comunicare, care urma a se face potrivit susmenționatele texte Ministerului de Finanțe cu sediul în București.

Că dar recursul fiind fondat, urmează a se casa exclusiv în interesul legii, suszisa deciziune.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Decizia Nr. 605-1935, Preșidenția Dlui C. Macri cons.

Indemnitatea specială. Calculul pensiunii

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs se constată că prin hotărârea cu Nr. 476-1932 Comisiunea regională de pensii Oradea a recunoscut recurentului o pensie de 350 lei lunar cu începere dela 1 Ianuarie 1927, iar la data de 16 Mai 1929, recurentul cerând revizuirea pensiunii, Casa Generală de Pensii prin deciziunea cu N.o 978-1930 i-a recunoscut o nouă pensie de 650 lei lunar cu începere dela 1 Ianuarie 1927 dar sporurile numai dela 1 Ianuarie 1930 în baza legii modificatoare din August 1929.

Că în contra acestei din urmă pensiuni pensionarul făcând apel, Curtea de Conturi i l'a respins pe motiv că potrivit art. 2 alin. 2 din legea din 20 August 1929, sporurile ne admise de art. 63 din legea din 1925, dar încuviințate a fi adăugate la salariu de legea din 1929 nu pot fi acordate decât dela data de 1 Ianuarie 1930 fixată de această lege.

Că împotriva deciziunii Curtii de Conturi, recurentul a făcut recurs, iar prin motivele de casare susține că această instanță a comis o violare a jurnalului Consiliului de Miniștri și o greșită aplicațiune a art. 63 din legea generală de pensii, fiindcă prin menționatul jurnal s'a modificat dispozițiunile art. 63 din menționata lege și deci trebuia să i se adauge și scopurile aflate în discuțiune ca o întregire a salariului de bază pentru egalarea salariilor în aceleași funcțiuni, cum și o eroare grosieră de fapt, exces de putere și greșita interpretare a art. 42 din legea generală de pensii și a legii din 1929, deoarece în speță fiind vorba de o eroare de fapt privind omisiunea indemnității speciale din certificatul de serviciu produs ulterior, iar nu de o eroare de drept, Curtea de Conturi trebuia să acorde această indemnitate dela 1 Ianuarie 1927 iar nu dela data de 1 Ianuarie 1930.

Considerând că până la data aplicării noii legi modificatoare din 20 August 1929,

art. 63 din legea generală de pensii din 1924 prevedea că pentru determinarea cuantumului pensiunii, nu pot fi luate în seamă diurnele, chiriile sau orice alte indemnități, ce se plătesc ca acesorii în salariu, așa că în asemenea situațiune sub regimul vechei legi generale de pensii, din 1925, care nu putea să fie modificată printr'un jurnal al Consiliului de Miniștri, recurentul neavând dreptul a i se calcula în cuantumul pensiunii și indemnitatea specială la salariul de bază, bine Curtea de Conturi i-a respins această pretensiune și deci prima parte a motivelor de casare bazată pe violarea Jurnalului Consiliului de Miniștri și greșita aplicațiune a art. 63 din legea generală de pensii este nefondată.

Considerând că nici cea de a doua parte a motivelor de casare privind greșita aplicațiune a art. 42 din legea generală de pensii și a legii din 1929, nu este întemeiată, fiind indiferent dacă în speță este vorba de o eroare de fapt sau de o eroare de drept din moment ce art. 2 alin. 2 din noua lege modificatoare de pensii din 20 August 1929 nu admite a fi socotite ca întregire de salariu și indemnitățile speciale decât dela data de 1 Ianuarie 1930, rămâne fără interes a se mai cerceta și chestiunea dacă omisiunea neacordării indemnității ca întregire de salariu înainte de 1 Ianuarie 1930, este sau nu o eroare de fapt, care să cadă sub sfera de aplicațiune a revizuirii prevăzute de art. 42 din legea generală de pensii dela 1925, așa că Curtea de Conturi a făcut o justă aplicațiune în cauză a legii din 20 August 1929 și nu a comis un exces de putere sau o greșită aplicațiune a art. 42 din legea de pensii dela 1925 și deci recursul urmează a fi respins.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III.

Decizia Nr. 393-1935, Preșidenția Dlui Al. Peretz cons

Învățător. Teritorii alipite.

Având în vedere că prin aceste motive de casare recurenta susține că Curtea de Conturi a săvârșit exces de putere prin aceea că a înlăturat certificatele revizoratului școlar care arată că nu s'au făcut rețineri pentru fondul regional și a ținut în seamă certificatele primarilor comunelor pe unde a functionat, dar care n'au valoare legală și în care nici nu se spune unde au fost vărsate preținsele rețineri făcute; că dar intimatul nefăcând parte din fondul regnicolor al învățătorilor sub dominațiunea maghiară el nu avea drept la pensie după legile ungare așa că timpul servit fără drept de pensie sub aceste legi nu putea fi adăugat fără violarea art. 98 din legea generală de pensii, care dă dreptul a se socoti ca timp util la pensie numai timpul care și după legile maghiare era considerat ca bun pentru pensie.

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs rezultă că, Curtea de Conturi spre a cumula timpul de 9 ani și 5 luni pentru care nu se contestă că s'au făcut rețineri, timpul dela 1 Septembrie 1882-1 Aprilie 1921 ce se prefin-

de că nu i s'au făcut rețineri pentru pensie, s'a întemeiat pe certificatele Primărilor comunelor în care apelantul a funcționat ca învățător sub autoritățile maghiare și din care a constatat în fapt că apelantului i s'au făcut rețineri din salariu pentru pensie, înlăturând în mod implicit certificatul revizoratului.

Considerând că Curtea de Conturi s'a bazat pe certificatele primarilor și a înlăturat cele ale revizoratului școlar prin aceasta nu a săvârșit nici un exces de putere, ci a uzat de dreptul său de apreciere al probelor care scapă cenzurei acestei Inalte Curți.

Că deci rămâne bine făcută stabilirea Curții de Conturi ca intimatului i s'au făcut tot timpul cât a funcționat ca învățător rețineri pentru pensie.

Că prin urmare Curtea de Conturi numai printr'o justă interpretare și fără a viola art. 98 din legea generală de pensii a socotit ca timp util la pensie tot acest interval cât intimatul a contribuit la fondul reșcolar de pensii, timp ce și după legile maghiare era socotit ca util pentru pensie.

Că dar motivele de casare nefiind fondate, recursul cată a fi respins.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III-a

Decizia No. 250—931. Președinția Dlui Al. Peretz Cons.

Teritorii alipite. Timp util.

Având în vedere că recurenta prin motivul de casare susține că greșit instanța de apel nu a aplicat în favoarea sa dispozițiile art. 87 din legea pensiilor.

Având în vedere că acest articol prevede că românii, cari nu au fost funcționari publici și cari au intrat în serviciile publice din teritoriile liberate în primii trei ani de la Unire, vor avea dreptul a li se socoti numărul anilor de serviciu așa cum li s'a recunoscut la intrarea lor în funcțiune, iar pentru aceia pentru care numărul anilor de serviciu nu a fost fixat la intrarea lor în funcțiune, Consiliul de Administrație al Casei Pensiilor va stabili acest număr pentru fiecare caz în parte, prin analogie cu cazurile prevăzute în aliniatul prim.

Având în vedere că din termenii întrebunțați de acest text rezultă că stabilirea numărului anilor de serviciu utili pentru pensie, pentru acei cărora nu li s'a fixat acest număr cu ocazia intrării lor în funcțiune se face de către Consiliul de Administrație al Casei Generale de Pensii iar nu de către Comisiunea pentru stabilirea drepturilor la pensie, care este formată numai din o parte din membrii acestui Consiliu și care nu are atribuțiuni decât ca instanță de judecată pentru stabilirea pensiunii.

Considerând că întrucât recurentul nu a făcut dovada că s'a adresat Consiliului de Administrație al Casei Generale de Pensii și aceasta i-ar fi recunoscut vreun număr de ani ca serviți anterior numirii, dar pe care Inalta Curte de Conturi i-ar fi înlăturat din calculul

anilor utili pentru pensie, urmează că în atare situație bine instanța de apel nu a făcut în cauză aplicatiunea textului de mai sus nefiind competentă după cum s'a arătat, a se pronunța asupra pretențiunii recurentei.

Având în vedere că nici de violarea art. 33 și urm. din normativul de salarizare nu poate fi vorba deoarece sporul de ani recunoscut funcționarilor de aceste texte este acordat numai în vederea încadrării funcționarilor iar nici de cum s'ore a fi adăugați ca timp util la anii efectiv serviți de dânsii.

Că astfel fiind toate motivele de casare sunt nefondate și prin consecință recursul urmează a fi respins.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a.

Dec. Nr. 1164—1934. Președinția Dlui C. Gh. Rătescu consilier

ASANARE. — *Legele din 14 Aprilie 1933 și 7 Aprilie 1934. — Anularea hotărârilor date sub legile vechi. — Art. 86 Legea din 7 Aprilie 1934. — Chestiuni rezolvate la fel de legea cea nouă. — Recurs. — Exceptie de consideratiunea lipsei de obiect. — Respingere. (Art. 69, 86, L. asanării 7 Aprilie 1934; Art. 12 lit. 1 L. asanării din 14 Aprilie 1933).*

Având în vedere incidentul ridicat de recurent prin care cere închiderea dosarului pe motiv că, în conformitate cu art. 86 din legea asanării datorțiilor, deciziunea atacată ar fi nulă și deci recursul lipsit de obiect, iar, din alt punct de vedere, lipsit și de interes fiindcă o eventuală casare nu poate avea nici un rezultat legea sub care s'a judecat procesul fiind stăzi abrogată; că, închizându-se dosarul, recurentul — ca debitor urmărit — ar avea dreptul și posibilitatea legală de a recurge la procedura prevăzută de actuala lege pentru recunoașterea calității sale de beneficiar al noilor dispozițiuni de asanare;

Considerând că art. 86 al legii din 7 Aprilie 1934 pentru lichidarea datorțiilor agricole și urbane actualmente în vigoare, dispune că „legile din 19 Aprilie 1932, 26 Octombrie 1932 și 14 Aprilie 1933 precum și orice alte dispozițiuni din orice legi contrarii legii de față, sunt și rămân abrogate, iar hotărârile chiar definitive de lichidare a datorțiilor debitorului obținute pe baza lor, sunt considerate nule și de nul efect, cu excepțiunea punctelor judecate relativ la dispozițiunile menținute prin legea de față.”

Considerând că din termenii acestui text rezultă principiul că nulitatea pe care noul legiuitor, din motive de oportunitate, o proclamă pentru hotărârile date în virtutea legilor de asanare desființate, nu atinge chestiunile rezolvate pe temeiul unor dispozițiuni trecute și în legea cea nouă, chestiuni, care rămân valabile judecate și hotărârile pronunțate și păstrează întreaga lor putere chiar și sub imperiul legii abrogatoare; că, în această privință, existând continuitate legislativă, era de prisos să se per-

mită deschiderea unor noi procese pentru enumerarea punctelor deja soluționate și care se găsesc reglementate de legea actuală prin dispozițiuni similare.

Considerând că, în specie, chestiunea dedusă în fața Curții de Apel era aceea de a se ști dacă datoria ipotecară a recurentului Jacques Komrower către intimatii Ichl și Lobel Schneckner era de natură civilă sau comercială, recurentul fiind de profesiune comerciant; că, prin urmare, Curtea a fost chemată să decidă dacă susnumitul avea, într'adevăr, calitatea să beneficieze de dispozițiunile art. 6 al legii din 14 Aprilie 1933 pentru a fi îndreptățit să ceară anularea numirii unui conservator asupra imobilului urmărit, dat fiind că art. 12 lit. i din suscitata lege declară excepții dela dispozițiunile ei pe comercianți și industriași în ce privește datoriile lor comerciale și industriale.

Considerând că această excepțiune bazată pe caracterul comercial al creanței a fost menținută și prin legea din 7 Aprilie 1934 care, în art. 69, excluzând dela asanare anumite datorii, a prevăzut la lit. b, datoriile comercianților și industriașilor cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei nu rezultă din textul contractului de împrumut.

Considerând că prin deciziunea supusă recursului Curtea de Apel a stabilit că datoria recurentului este comercială și ca atare sus-trasă dela aplicațiunea legii din 14 Aprilie 1933; că dispozițiunea art. 12 lit. i, fiind reprodusă și de noua lege prin art. 69 lit. b, după cum s'a arătat, urmează ca deciziunea Curții nu poate fi socotită ca desființată prin efectul art. 86 despre care s'a vorbit, deoarece ea este privitoare la o chestiune pe care legea nouă o prevede și o reglementează în sensul dispozițiilor din legea anterioară abrogată; că în consecință, această deciziune continuă să subsiste, deși pronunțată sub legea veche, în conformitate cu art. 86 în partea sa finală.

Că, așa fiind, este neîntemeiată susținerea recurentului că recursul său ar fi lipsit de obiect; că, dimpotrivă, acest recurs poartă asupra unei hotărâri în ființă, hotărâre a cărei examinare, sub raportul normelor aplicate, prezintă tot interesul chiar și sub imperiul dispozițiilor în vigoare, dispozițiuni ce, din punct de vedere al chestiunii din specie, nu fac decât să repete principiile legii vechi; că, deci, o nouă reluare a procedurii conform prevederilor legii de astăzi devine inadmisibilă, chestiunea caracterului civil sau comercial al datoriei recurentului ne mai putând fi pusă a doua oară în discuțiunea instantelor de fond din moment ce a fost odată stabilită.

Că, dar, pentru considerațiunile expuse, incidentul prin care se tinde la închiderea dosarului, în scopul ca recurentul să poată uza de prevederile noii legi, de asanare, după ce a fost înlăturat dela beneficiile legii anterioare, se respinge ca neîntemeiat, trecându-se la cercetarea în fond a recursului

Văzând motivele al II-lea de casare:

Având în vedere deciziunea atată care se constată că după cererea creanțierului Ichl și Lobel Schneckner scoțându-se în re imobilul proprietatea debitorului comerciant Jacques Komrower, s'a dispus în acest timp numirea unui custode în persoana lui Ion Chitariu, însărcinat cu administrarea și încasarea veniturilor urmărite ale imobilului.

Că debitorul în baza art. 6 și 29 din legea promulgată la 14 Aprilie 1933, a cerut desființarea acelei măsuri, pretinzând că datoria sa, nu numai că întrunește condițiunile prescrie de lege; dar că ar avea totodată o cauză civilă și nu una comercială, suma împrumutată servind la construirea imobilului ipotecat

Că, dar, fiind vorba de o creanță civilă, debitorul ar fi intrat în prevederile legii suscitată pentru a beneficia de moratoriul de 6 luni acordat prin art. 6.

Că prin jurnalul primei instante respingându-i se cererea de desființarea urmăririi, debitorul a făcut apel care a fost respins de asemenea ca nefondat prin deciziunea cu No. 18-1934 atacată cu recursul de față.

Având în vedere că pentru a decide astfel s'a refuzat recurentului beneficiul solicitat, Curtea de fond examinând obiecțiunea sa privitoare la întrebuintarea sumei, constată în fapt că banii luați cu împrumut au servit în principal pentru scopuri comerciale și numai în parte la construcțiunea imobilului.

Că destinațiunea comercială a sumei se dovedește după constatarea Curții și din faptul că recurentul nu a ținut cont special pentru lucrările de construcție.

Că întreaga operațiune rezultată din contul curent cu Banca de Scont, chiriile recurentului, nu poate fi considerată decât tot comercială; că din referatul de sarcini reesă că imobilul a fost afectat operațiunilor comerciale; că chiriile imobilului au fost cesionate Băncii de Credit Român pentru garantarea unui alt cont curent, iar chiriile încasate anticipat dela Banca de Scont au servit pentru stingerea unei creanțe comerciale.

Că, afară de aceasta, Curtea mai constată că recurentul a operat imobilul în registrele sale comerciale pentru garantarea unui concordat preventiv; că aceasta demonstrează încă odată că imobilul fusese afectat operațiunilor comerciale ale recurentului, fapte cari, de altfel, n'au fost contestate la interogatoriul ce i s'a administrat înaintea Tribunalului.

Că, din toate aceste împrejurări, Curtea trage concluziunea că recurentul a întrebuintat banii împrumutați în cea mai mare parte pentru afacerile sale comerciale și, deci, că el nu poate beneficia de dispozițiunile legii din 14 Aprilie 1933, aplicabile comercianților, numai în ce privește datoriile lor civile.

Având în vedere că prin motivele de casare ce formulează recurentul susține că deciziunea Curții este dată cu exces de putere, nemotivare și cu denaturarea probelor pe cari se întemeiază, probe cari; — se pretinde — nu

de că nu i
 întemeiat soluțiunea că datoria urmărită ar a-
 lor în caracter comercial, exceptată prin ur-
 sub în cele dispozițiunile de asanare
 tat în considerând că susținerea recurentului
 din nefondată; că procedând în modul cum
 i-a arătat, Curtea n'a făcut decât să uzeze de
 dreptul său de suverană apreciere a probelor
 pentru stabilirea unei împrejurări de fapt; a-
 nume că creanța pusă în execuțiune era de na-
 tură comercială și nu civilă; că această apre-
 ciere s'a făcut motivat și fără nici o denatura-
 re, ci numai prin interpretarea rațională a ele-
 mentelor cauzei, atribuțiune rezervată exclu-
 siv instanțelor de fond și sustrasă astfel orică-
 rui control în Casatie.

Că, în consecință concluziunea Curtii de
 fond că datoria recurentului este comercială și
 deci neasanabilă rămâne constantă;

Că, în asemenea condițiuni motivele de
 casare fiind neîntemeiate, recursul urmează a
 se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea, în numele
 legii, respinge recursul.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția III-a

Decizia No. 674/1936. Președ. Dlui Al. Peretz consilier

Pierderea dreptului la pensie.

Având în vedere că recurentul susține
 prin recursul de față că fiind înscris în Baroul
 Chișinău, ca avocat, prin aceasta dovedește
 implicit cetățenia sa română, fiindcă potrivit
 art. 1 din legea pentru organizarea Corpului
 de avocați nu pot fi înscrși în acest corp decât
 cetățeni români.

Considerând că potrivit art. 36 lit. d, din
 legea privitoare la dobândirea și pierderea na-

ționalității române din 24 Februarie 1924 na-
 ționalitatea română se pierde și prin primirea
 fără autorizația guvernului Român a vreunei
 funcțiuni publice dela un guvern străin.

Că în speță este necontestat că recurentul
 a fost numit la data de 15 Septembrie 1918, fă-
 ră autorizația guvernului român, în funcțiu-
 nea de procuror la Tribunalul din Kiev.

Considerând că potrivit dispozițiilor
 art. 45 din aceeași lege, românul care și-a pier-
 dut această calitate prin acceptarea unei func-
 ționi publice în țară străină, o va putea redo-
 bândi dacă, renunțând formal la aceasta, va
 obține autorizațiunea Consiliului de Miniștri
 de a-și stabili domiciliul în România.

Că aceste dispozițiuni prin care se pierde
 și se redobândește cetățenia română privind
 ordinea publică, formalitățile prevăzute în le-
 gea pentru asemenea situațiuni nu pot fi înlo-
 cuite cu altele analoge.

Că întrucât recurentul și-a pierdut cetățe-
 nia română în anul 1918 din cauza arătată
 mai sus și n'a redobândit-o în forma prevăzu-
 tă prin lege, înscrierea sa în Baroul Chișinău
 este inoperant din acest punct de vedere nepu-
 tând înlocui formalitatea legală și fiindcă art.
 67 din legea generală de pensii prevede că
 cei care pierd naționalitatea română, pierd și
 dreptul la pensie, Curtea de Conturi n'a să-
 vârsit o omisiune care să fie esențială atunci
 când n'a examinat certificatul de înscriere a-
 pelantului în suszusul Barou, fiindcă soluțiunea
 sa nu putea fi alta; că motivul de casare fiind
 astfel neîntemeiat, recursul urmează a fi res-
 pins ca atare.